

**Střednědobý plán rozvoje
sociálních služeb a souvisejících
aktivit ve městě Orlová a správním
obvodu na období 2022–2024**

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA ORLOVÁ

Orlová 2021

Vize

„Ve čtvrtém plánovacím období podporujeme dostupnost a udržitelnost sociálních služeb ve městě Orlová a hledáme možnosti spolupráce při rozvoji sociálních služeb s ostatními veřejnými zadavateli na obecní úrovni.“

Na přípravě dokumentu se podílely pracovní skupiny komunitního plánování za podpory Mgr. Jany Kupkové v rámci Individuálního projektu Moravskoslezského kraje - Podpora zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb při procesu střednědobého plánování sociálních služeb v MSK.

Závěrečný dokument zpracoval odbor sociální a zdravotní.

Obsah

Úvod	8
Odbor sociální a zdravotní.....	8
1. Komunitní plánování sociálních služeb	9
1. 1. Komunitní plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Orlová.....	9
1. 2. Komunitní plánování ve správním obvodu Petřvald a Doubrava	10
2. Vyhodnocení SPRSS na období 2019-2021	11
3. Sociální služby a související aktivity ve městě Orlová	17
3. 1. Základní síť sociálních služeb ve městě Orlová.....	17
3. 2. Přehled sociálních služeb v základní síti ve městě Orlová	18
3. 3. Financování sociálních služeb ve městě Orlová	19
4. Cíle a opatření 4. Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb	21
4. 1. Pracovní skupina Senioři	21
4. 2. Pracovní skupina Občané se zdravotním postižením	34
4. 3. Pracovní skupina Děti, mládež a rodina.....	43
4. 4. Pracovní skupina Občané v přechodné krizi	54
4. 5. Obce ve správním obvodu Orlová.....	64
6. Seznam použitých zkratk:.....	67

Vážení spoluobčané,

právě se Vám do rukou dostává aktuální, již čtvrtý, Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Orlová a správním obvodu na období 2022 – 2024. Je nutno říci, že tento dokument patří mezi nejdůležitější dokumenty města Orlová pro sociální oblast, neboť na tři roky dopředu vymezuje základní rozsah, ale i předpokládaný rozvoj sítě sociálních a navazujících služeb. Tento komunitní plán vznikl ve velmi složité koronavirové době, kdy se lidé mohli minimálně setkávat a setkávání bylo nahrazováno online podporou. Přesto členové komunitního plánování prostřednictvím mapování potřeb dokázali vytýčit hlavní cíle a určit cesty, jakým způsobem k cílům dospět. Tento komunitní plán vytvářeli lidé, kteří mají patřičné zkušenosti a byli schopni navrhnout opatření, která nejenom udrží a zlepší současný stav, ale reagují i na nové skutečnosti či potřebnost. Mají na paměti udržitelnost kvality i možné zdroje jejich financování ze strany města. Je pro město důležité, aby sociální služby reagovaly na skutečné potřeby na území města, při zachování co nejvyšší kvality života uživatelů služby a efektivnímu hospodaření s finančními prostředky.

Na přípravě aktualizace čtvrtého střednědobého plánu, jeho tvorbě i připomínkování se podíleli zástupci sociálního a zdravotního odboru města Orlová, poskytovatelé a uživatelé sociálních služeb ve městě, stejně tak laická veřejnost. Věřím, že vytvořený dokument zohledňuje aktuální potřeby obyvatel, kteří se dostanou do nelehkých životních situací.

Téměř roční proces je dnes u konce. Děkuji všem, kteří se na tvorbě čtvrtého Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Orlová a správním obvodu na období 2022 – 2024 podíleli, kteří zjišťovali, zohledňovali a zpracovávali potřeby a přání všech, kteří sociální služby využívají nebo se je využít chystají. Děkuji za čas, který jste věnovali této práci, a to bez nároku na honorář.

Bc. Naděžda Kubalová
2. místostarostka města Orlová

Úvod

Od roku 2012 město Orlová dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů zjišťuje potřeby občanů na svém území, zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a úzce spolupracuje v rámci komunitního plánování s obcemi ve správním obvodu. První Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Orlová a správním obvodu byl vytvořen na období 2013-2015 (dále jen SPRSS), nyní je aktualizován již po čtvrté a to na období 2022-2024.

Úvodní kapitola definuje metodu komunitního plánování, přibližuje, jak komunitní plánování probíhá ve městě Orlová a stručně také popisuje spolupráci s obcemi ve správním obvodu.

V druhé kapitole jsou zhodnoceny cíle a opatření, které pracovní skupiny vydefinovaly v předešlém Střednědobém plánu na období 2019-2021, kdy bylo reagováno na konkrétní potřeby, které byly na území obce zjištěny. Zhodnocení jsme se věnovali podrobněji, abychom přiblížili činnost pracovních skupin a jejich aktérů.

Třetí kapitola je věnována sociálním službám a souvisejícím aktivitám z pohledu definování sítě sociálních služeb, přehledu poskytovatelů sociálních služeb ve správním obvodu města Orlová a stručnému přehledu financování sociálních služeb.

Čtvrtá kapitola je částí strategickou. Najdete zde popis cílových skupin s definovanými potřebami na území obce s následným přehledem cílů a opatření dané pracovní skupiny. V této kapitole je věnován také prostor obcím ve správním obvodu, městu Petřvald a obci Doubrava.

Cílem komunitního plánování sociálních služeb je rozvoj a zkvalitňování poskytovaných sociálních služeb a souvisejících aktivit se zjišťováním aktuálních potřeb v území a s ohledem na dostupné zdroje. Zároveň bude naší snahou přizvat k participaci na realizaci některých opatření také okolní obce s cílem efektivního a finančně výhodného řešení dané situace.

Přestože předkládáme již čtvrtý Střednědobý plán, stále se učíme novým věcem s ohledem na aktuální skutečnosti a místní odlišnosti. Všichni však sledujeme jeden cíl, poskytovat sociální a související služby občanům, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci z různých důvodů, přičemž si nemohou nebo neumí pomoci vlastními silami, nemají rodinné zázemí nebo jejich míra ztráty soběstačnosti neumožňuje péči v domácím prostředí.

Odbor sociální a zdravotní

1. Komunitní plánování sociálních služeb

Na otázku „Co je komunitní plánování sociálních služeb?“ můžeme odpovědět, že se jedná o metodu, prostřednictvím které zjišťujeme poskytování sociálních služeb v daném území a zjišťujeme potřeby, které nejsou naplněny. Srovnáním těchto parametrů a v souvislosti s dostupnými zdroji, které obec na sociální služby vynakládá, vzniká Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, který definuje, co je potřebné, co je možné realizovat, případně hledá možnosti řešení, jak na určité potřeby v území zacílit. Důležité je zmínit, že komunitní plánování je proces cyklický, spirálovitě se opakující. Celý proces probíhá za účasti zástupců uživatelů sociálních služeb, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb i další veřejnosti.

1. 1. Komunitní plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Orlová

Komunitní plánování ve městě Orlová je spirálovitě opakujícím se procesem, který se započal v roce 2012, kdy bylo v procesu zapojeno čtyřicet aktérů. Jejich počet se postupně zvyšoval a od roku 2019, kdy došlo ke sloučení dvou pracovních skupin a rozšíření o dvě pracovní podskupiny, je do komunitního plánování zapojeno bezmála sedmdesát osob.

Současné pracovní skupiny:

- ❖ Pracovní skupina Senioři
- ❖ Pracovní skupina Občané se zdravotním postižením
- ❖ Pracovní skupina Děti, mládež a rodina
- ❖ Pracovní skupina Občané v přechodné krizi

A podskupiny:

- ❖ Rada seniorů
- ❖ Komunitní tým pro osoby s duševním onemocněním

Komunitní plánování má své dokumenty – Základní listinu, jejíž součástí je organizační struktura a jednací řády (poslední aktualizace 11/2020) a Manuál člena pracovní skupiny. (najdete www.mesto-orlova.cz)

1. 2. Komunitní plánování ve správním obvodu Petřvald a Doubrava

Město Orlová je obcí s rozšířenou působností pro město Petřvald a obec Doubrava. Kromě plánování a koordinace poskytování sociálních služeb realizuje město Orlová činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob. Obce ve správním obvodu od roku 2012 úzce spolupracují s městem Orlová také v oblasti sociálních služeb. Zástupci obcí jsou členy řídicí skupiny, což skýtá prostor podílet se na realizaci celého procesu plánování a případném řešení potřeb, které se v území objevují. Jako „Obce I. typu“ nemohou vždy reagovat na potřeby občanů zřízením vlastních sociálních služeb, případně souvisejících aktivit, proto je hledáno řešení v rámci celého správního obvodu.

1.3. Příprava SPRSS ve městě Orlová a správním obvodu na období 2022-2024

Příprava nového střednědobého plánu započala v únoru 2021, přičemž byla ztížena epidemiologickou situací. Setkávání bylo v této době zcela zastaveno, proto byl celý proces přípravy zahájen s online podporou. Volba metody zjišťování potřeb byla tedy předem dána, v prvním kole zcela bezkontaktní. V průběhu měsíce února až dubna 2021 bylo osloveno 80 zástupců ze strany zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb a občanů města Orlová. V devadesáti procentech se jednalo o polostrukturované rozhovory, v deseti procentech to byly písemné odpovědi na předem zaslané osnovy otevřených otázek. V měsíci květnu a červnu bylo možné svolat diskusní setkání v pracovních skupinách, které výstupy dále zpracovávaly. Přelom měsíce června a července byl obdobím formulace cílů a opatření v pracovních skupinách, přičemž jejich první návrhy byly předloženy na řídicí skupině. Měsíc červenec a srpen byl obdobím konzultací a zpracování plánu, v měsíci září bylo zahájeno připomínkové řízení a s návrhem plánu byla seznámena komise pro Zdravotnictví a sociální služby ve městě Orlová. Následně byl návrh plánu ve čtvrtém čtvrtletí předložen do orgánů města.

2. Vyhodnocení SPRSS na období 2019-2021

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Orlová a správním obvodu na období 2019-2021 byl třetím navazujícím plánem. Plánování rozvoje sociálních služeb je ovlivněno výskytem a množstvím sociálních jevů, jejich četností a rozsahem v daném území. Vyskytující se sociální jevy jsou v čase proměnlivé, proto volíme plánovací období tříleté. Ale i toto poměrně krátké plánovací období mohou ovlivnit vlivy zcela nepředvídatelné jako je pandemie infekčního onemocnění COVID – 19.

Cíle a opatření byly rozděleny dle cílových skupin.

Pracovní skupina Senioři

Pracovní skupina si stanovila dva cíle: 1.1 Rozvoj sociálních služeb pro seniory a 1.2 Rozvoj souvisejících aktivit. V oblasti podpory rozvoje sociálních služeb bylo definováno opatření **Zvýšení kapacity domova se zvláštním režimem v Domově Vesna, p. o.**

Potřeba zvýšení kapacity domova se zvláštním režimem je stále žádoucí, ale vzhledem k tomu, že souvisí s rekonstrukcí zázemí domova, nepodařilo se ji v předešlém plánovacím období naplnit a bude znovu definována v plánovacím období 2022 -2024.

V oblasti rozvoje souvisejících aktivit byla definována dvě opatření. **Vznik městské Rady seniorů Orlová.** Opatření bylo naplněno a předpoklad setkávání desetičlenné Rady seniorů v časovém horizontu čtyřikrát ročně bylo rozšířeno na setkávání dvanáctkrát ročně. Původní záměr zlepšení informovanosti seniorské veřejnosti a zapojení zástupců seniorů do dění v obci bylo nejen naplněno, ale rozšířilo se o organizaci společných aktivit a řešení aktuálních potřeb. V době pandemie byla pozastavena možnost setkávání, ale navázání spolupráce a kontaktů v roce předešlém nám umožnilo nejen na dálku stále monitorovat aktuální situaci seniorské veřejnosti, ale také reagovat na potřeby, které se aktuálně objevovaly v území v souvislosti s pandemií. Odbor sociální a zdravotní, Dobrovolnické centrum ADRA a Český červený kříž Karviná zajišťovali nákupy, léky a roušky osamělým seniorům. Kluby seniorů a neformální tvořivé spolky v našem městě po celou dobu podporovaly své členy, rozvíjela se sousedská výpomoc a členové Rady seniorů byli v pravidelném kontaktu. Aktivní senioři se v našem městě zapojili do „poděkování v první linii“ výrobou dáreků u příležitostí velikonočních svátků 2020 a 2021 a vánočních svátků 2020. Od června 2021 jsme se začali vracet k seniorským aktivitám s velkým zájmem ze strany seniorské veřejnosti.

Druhé opatření **Rozvoj mezioborové spolupráce pro cílovou skupinu senioři** umožňuje zástupcům sociálních služeb, dotčených organizací a souvisejících aktivit účastnit se workshopů k aktuálním tématům. V roce 2019 proběhl workshop na téma „Jak kvalitní vzdělávání pracovníků v sociálních službách může změnit život jejich uživatelům“. V roce 2020 z důvodu nařízení vlády workshop nebyl realizován, v roce 2021 proběhne setkání na téma „Manuál člena pracovní skupiny komunitního plánování“.

Pracovní skupina Občané se zdravotním postižením

Pracovní skupina definovala dva cíle 2.1 Rozvoj sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením a 2.2 Podpora souvisejících aktivit pro osoby se zdravotním postižením. V oblasti podpory rozvoje sociálních služeb byla definována dvě opatření. **Rozšíření provozní doby Nestátního denního zařízení DUHA, o.p.s.**

Opatření reagovalo na vyjádřenou potřebu ze strany rodičů pečujících o osoby se zdravotním postižením v jejich přirozeném prostředí s cílem umožnit jim nezbytný odpočinek. Abychom zmapovali potřebnost vzniku odlehčovací pobytové služby pro osoby se zdravotním postižením, rozšířili jsme provozní dobu denního zařízení od 6-20 hodin s celotýdenním provozem, aby rodiče mohli v maximálně možné míře využívat zařízení k vyřízení si svých osobních záležitostí nebo odpočinku. Rozšíření provozní doby nebylo využíváno, proto bylo shledáno, že pobytová odlehčovací služba v kapacitě 2 osob provozována Sociálními službami města Orlová, p. o., je dostatečná.

Druhým opatřením byla **Podpora sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním – Sociální rehabilitace RÚT**

Zkušenosti s péčí o osoby s duševním onemocněním po návratu z psychiatrických nemocnic dlouhodobě poukazovaly na potřebu návazných sociálních služeb na lékařskou péči, aby dospělé osoby s duševním onemocněním mohly získat, co nejdéle si udržet a rozvíjet dovednosti potřebné v běžném životě jako je bydlení, zaměstnání, vzdělávání se, trávení volného času. Sociální rehabilitace Rút se sídlem v Karviné poskytuje podporu orlovským občanům terénní formou, od propuštění z psychiatrické nemocnice až po stabilizaci klienta v domácím prostředí a zajištěním návazných služeb. Sociální rehabilitace uzavřela smlouvy s jedenácti občany města Orlová a v sedmnácti případech jednala se zájemci o sociální službu.

Na cíl Podpora souvisejících aktivit bylo navázáno opatření **Rozvoj mezioborové spolupráce** pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením. V plánovacím období proběhl workshop na téma Kompenzační pomůcky, dávky a dostupné sociální služby pro osoby se ZP. V roce 2021 proběhne workshop na téma „Manuál člena pracovní skupiny komunitního plánování“.

Na základě potřeby pravidelné spolupráce zástupců všech dotčených organizací pečujících o osoby s duševním onemocněním ve městě Orlová vznikl tzv. komunitní tým s možností řešení konkrétních případů na společných setkáních (zástupců sociálních služeb, veřejného opatrovníka a pracovníka oddělení sociální práce).

Pracovní skupina Děti, mládež a rodina

Pracovní skupina Děti, mládež a rodina si v plánovacím období stanovila dva cíle: 3.1 Rozvoj sociálních služeb pro děti, mládež a rodinu a 3.2 Rozvoj souvisejících aktivit pro děti, mládež a rodinu.

V oblasti rozvoje sociálních služeb to byla tři opatření. **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Maják (6-12 let)**. Od počátku projektu Komunitního centra Maják v sociálně

vyložené lokalitě Orlová Poruba mohly děti z dané lokality navštěvovat volnočasové aktivity. Tyto aktivity byly velmi oblíbené, ale po skončení projektu se ukázalo, že jsou velmi finančně náročné, málo cílí na potřeby dětí spojené se zkvalitněním jejich života a snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících s generačním přenosem nežádoucích sociálních návyků. Vznik Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež (6-12 let) v sociálně vyloučené lokalitě umožňuje v rámci práce s dětmi řešit jejich problémy spojené především s absencí podpory ze strany rodičů. V době pandemie, kdy bylo možné pracovat s dětmi v omezené ambulantní formě, hledali pracovníci sociální služby možnosti, jak být s dětmi, co nejvíce v kontaktu, jak je co nejlépe podpořit i v jejich přirozeném prostředí a vyrazili do terénu. Tato forma poskytování služby se ukázala jako velmi vhodná také pro názorové rozpory mezi dětskými skupinami, kdy ambulantní formu navštěvují vždy děti pouze z jedné skupiny. Pracovníci se stali také podporou v doučování dětí, které bylo o mnohem více žádané než kdykoliv jindy. Potřeba rozšíření o terénní formu poskytování služby bude rozpracována do opatření v novém plánovacím období 2022 – 2024. Finanční prostředky budou získány přesunem z fakultativních volnočasových aktivit. Volnočasové aktivity budou řešeny v rámci dobrovolnictví.

Druhým opatřením bylo rozšíření **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež FUTRA** (původně 12-24 let, nyní 13-21let) **o terénní formu**. Potřeba terénní formy nízkoprahového zařízení FUTRA (13-21 let) vyplynula z nedostupnosti ambulantní sociální služby pro děti a mládež na V. etapě města Orlová. Pracovník kontaktuje děti a mládež v ulicích, reaguje na jejich potřeby v oblasti školy, rodiny i vztahů. Podpora terénní formy nahrazuje absenci nízkoprahového zařízení na V. etapě a v plánovacím období 2022 -2024 podpoříme její udržitelnost.

Třetím opatřením byl **Rozvoj SOCIÁLNÍ ASISTENCE Karviná, Orlová** na 2,0 úvazky.

Ve městě Orlová byly Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi poskytovány Slezskou diakonií a v době projektu Komunitního centra Maják také v komunitním centru. Po skončení projektu byly pro vysokou finanční náročnost Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v KC Maják zrušeny a byl navýšen úvazek na 2,0 pod SOCIÁLNÍ ASISTENCI Karviná, Orlová. Sociální služba je poskytována terénní formou rodinám s dětmi, u kterých je vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami řešit. Kapacita sociální služby je naplněna, pracovníci úzce spolupracují s oddělením sociálně-právní ochrany dětí a se školami. V loňském období výrazně narostl počet oznamovaných skutečností do Systému včasné intervence (SVI). V rámci plánovacího období 2022-2024 bude nadále deklarována potřebnost sociální služby.

Cíl Rozvoj souvisejících aktivit pro děti, mládež a rodinu obsahoval tři opatření:

Centrum pro rodinu, v době přípravy plánu na období 2019-2021 ve městě Orlová chybělo. Poradna SPOLU v Karviné ve městě Orlová realizuje projekt Klub KOKR. Cílovou skupinou klubu KOKR jsou rodiče dětí do 15 let věku v evidenci OSPOD. V rámci činnosti klubu dochází k řešení situací, které se týkají rodičovské péče, přídavků na děti, výchovných problémů, komunikace v rodině apod. Pracovníci Klubu KOKR v případě potřeby pracují s rodinami s dětmi také v Poradně SPOLU, která reaguje na potřeby, které definovaly vznik centra pro rodinu. Oddělení sociálně právní ochrany dětí navazuje spolupráci s klubem KOKR.

Odloučené pracoviště Střediska výchovné péče v Orlové, toto opatření bylo splněno, v prostorách sociálního odboru vzniklo detašované pracoviště pro občany města Orlová jedenkrát týdně. Praxe ukázala, že v Orlové je zapotřebí samostatného specializovaného

poradenského pracoviště, které zajišťuje preventivně výchovnou péči pro děti a mládež s rizikem vzniku a vývoje poruch chování. V plánovacím období 2022-2024 bude jedním z opatření vznik Střediska výchovné péče v Orlové, pro které máme vybrány prostory v KC Maják. Realizace je v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které podporu tohoto pracoviště zahrnuje do koncepčních materiálů na období 2022-2025.

Opatření **Rozvoj mezioborové spolupráce** v roce 2019 proběhl prostřednictvím workshopu na přípravu hudebního festivalu ve městě Orlová pro mládež Music Masters s doprovodným programem (300 účastníků). V roce 2020 se s ohledem na pandemická opatření workshop nekonal, v roce 2021 proběhne v pracovní skupině Děti, mládež a rodina setkání na téma „Manuál člena pracovní skupiny“.

Pracovní skupina Občané v přechodné krizi

V roce 2019 byla aktualizována Základní listina komunitního plánování, ze které vyplynulo sloučení dvou pracovních skupin (Etnické menšiny a Občané v přechodné krizi) a aktuální potřeby, které byly na území obce zjištěny, vedly k vytvoření dvou podskupin (Rada seniorů a Komunitní tým pro osoby s duševním onemocněním).

Pracovní skupina Občané v přechodné krizi převzala nastavený cíl a opatření pracovní skupiny Etnické menšiny.

Cíl 4.1. Rozvoj preventivních a integračních aktivit byl zaměřen především na prohloubení spolupráce mezi jednotlivými subjekty. Opatření **Rozvoj preventivních aktivit v oblasti podpory sociálních kompetencí, bydlení, finanční gramotnosti a zaměstnanosti ve spolupráci s úřadem práce** bylo plněno organizací tzv. poradenských dnů v KC Maják i na odboru sociálním a zdravotním, změna legislativy poradenské dny v sociálních službách v průběhu roku 2019 zrušila, proto jsou realizovány pouze na odboru sociálním a zdravotním. (v době pandemie byly poradenské dny utlumeny).

Opatření **Spolupráce s asistenty prevence kriminality** bylo plněno pozváním asistentů prevence kriminality na setkání pracovní skupiny, přičemž bylo diskutováno nad problematikou v terénu, primárně v oblasti sociálně vyloučené lokality Orlová-Poruba (v době pandemie bylo setkávání pracovních skupin utlumeny).

Pracovní skupina cílem 5.1 Rozvoj sociálních služeb pro občany v přechodné krizi splnila dvě opatření, vznikem dvou nových sociálních služeb - **Odborné poradenství pro osoby závislé, jejich rodinné příslušníky a osoby blízké a Služby následné péče pro osoby závislé na návykových látkách po absolvování ústavní nebo ambulantní léčby**. Obě sociální služby jsou poskytovány od ledna 2020 v Komunitním centru Maják a jsou pravidelně využívány, jak osobami závislými, tak jejich rodinnými příslušníky. Doba pandemie neutulmila provoz těchto služeb, jen ho rozšířila o další možnost bezkontaktního poradenství.

K 1. 1. 2020 byl ukončen provoz sociální služby K-centra, kdy po dlouhodobých problémech s prostorovým umístěním byl výměnný program přesunut pod terénní programy, a zázemí k poskytnutí osobní hygieny je řešeno prostřednictvím realizace dalšího opatření **Vznik**

zázemi pro osoby bez přístřeší s možností provedení osobní hygieny a zdravotního ošetření, které je provozováno Českým červeným křížem Karviná, tzv. Středisko osobní hygieny a ošetrovatelské péče (SOHOP) dvakrát v týdnu od 9-13:00 hodin.

Po více než roce fungování za velmi významné považujeme, že osoby závislé a jejich rodinní příslušníci na území města Orlová mají možnost řešit svou situaci s odborným pracovištěm Modrého kříže a k bývalým uživatelům K-centra jsou i nadále dodržovány přístupy tzv. „Harm Reduction“ (snižování či minimalizace poškození drogami) v rámci poskytování služeb terénního programu. V případě potřeby je testování na přítomnost drog realizováno ve spolupráci s Městskou policií Orlová nebo v Kontaktním a poradenském centru v Havířově.

Opatření **Rozvoj mezioborové spolupráce pro cílovou skupinu občané v přechodné krizi** zacílil především na rozvoj spolupráce mezi službami a souvisejícími aktivitami pro osoby ohrožené závislostmi, osoby závislé, jejich rodinné příslušníky a osoby blízké společným workshopem. V roce 2021 proběhne stejně jako v ostatních skupinách setkání na téma „Manuál člena pracovní skupiny“.

Společný cíl a opatření

V rámci přípravy komunitního plánu se některé potřeby ukázaly jako společné pro všechny pracovní skupiny, proto byly zpracovány do cíle 6.1 Rozvoj souvisejících aktivit společných pro více cílových skupin. Opatření **Zvýšení povědomí o sociálních službách a souvisejících aktivitách prostřednictvím pravidelného okénka v orlovských novinách** bylo naplňováno pravidelnými příspěvky do doby pandemie, kdy byly příspěvky pouze tematické. Období pandemie bylo využito k přípravě nového katalogu sociálních služeb a souvisejících aktivit dle životních situací občanů. Odbor sociální a zdravotní pravidelně aktualizuje tzv. kontaktník, s přehledem kontaktů na sociální služby ve správním obvodu města Orlová.

Opatření **Vytvoření týmu pro podporu rodičovských kompetencí u nefunkčních rodin** bylo po organizaci několika aktivit pro rodiče, primárně sociálně vyloučené lokality, nahrazeno podporou komunitní práce v sociálně vyloučené lokalitě v rámci projektu Moravskoslezského kraje jako nástroj ke zmocňování obyvatelů lokality, aby se sami podíleli na řešení svých problémů. V rámci projektu byly realizovány taneční vystoupení dětí a mládeže, fotbalový zápas, nové herní prvky na ulici Spojenců, nový retardér na ulici Spojenců - témata, která si sami obyvatelé určili na veřejném setkání jako důležité k řešení. Doba pandemie možnost setkávání zastavila, projekt v lednu 2022 končí, ale cestu zmocňování obyvatel sociálně vyloučené lokality k řešení svých problémů stále vnímáme jako vhodný nástroj ke zkvalitnění jejich života a budeme hledat možnosti, aby se zatím vybudované kontakty a chuť k řešení problémů v lokalitě úplně nevytratila. Další projekt Ústavu národního zdraví umožnil působení tzv. Mediátora podpory zdraví, který zajišťuje v sociálně vyloučené lokalitě poradenství a individuální intervence v oblasti zdraví, v rámci projektu jsou realizovány pohybové aktivity a vzdělávací programy. Doba pandemie také tyto aktivity přibrzdila, ale s ukončením opatření byly aktivity a intervence v terénu opět realizovány.

U hodnocení plánu za předešlé plánovací období je zapotřebí zmínit naše významné partnery v komunitním plánování.

Oblastní spolek Českého červeného kříže Karviná, který působí ve městě Orlová je provozovatelem dvou významných souvisejících aktivit na našem území a to Senior doprava ČČK Karviná – Taxík Maxík a Střediska osobní hygieny a ošetřovatelské péče (SOHOP), jak již bylo popsáno výše. Senior doprava je od roku 2020 zajišťována novým automobilem získaným v rámci projektu Taxík Maxík v celém správním obvodu města Orlová, a je plně využívána. V době pandemie OS ČČK Karviná plně obhajoval principy Červeného kříže, mezi které patří humanita a dobrovolnost. Nejen zajišťování roušek, ale také nákupy, obstarávání léků pro občany města Orlová fungovalo bez jakýchkoliv nároků na odměnu se spolehlivostí a téměř bez časového omezení.

Dobrovolnické centrum ADRA je další organizací působící v našem městě, bez které bychom si život již nedokázali představit. V průběhu plánovacího období navštěvovalo seniory 31 dobrovolníků, pět z nich bylo zapojeno ve dvou dobrovolnických programech. Události roku 2020 se samozřejmě dotkly také dobrovolnické služby. V době, kdy dobrovolníci nemohli navštěvovat své seniory, jim psali pohledy, telefonovali, v Dobrovolnickém centru vyráběli a tiskli pozdravy s křížovkou pro radost. Distribuovali dárky hypermarketu Globus a roušky. Na jaře byli dobrovolníci zapojováni do nakupování osamělým seniorům ve spolupráci se sociálním odborem města Orlové. Nabídku dobrovolnických programů v létě rozšířili o program „Dobrovolníci domů“ a nastavili pravidelnou spolupráci se sociálními pracovníky odboru sociálního a zdravotního se zapojením osamělých seniorů do programu.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit na období 2019-2021 byl třetím navazujícím plánem, který byl z převážné části splněn. Sedmdesát členů komunitního plánování v Orlové pracuje v pracovních skupinách na bázi dobrovolnosti, a když bylo zapotřebí, tak také na dálku. Důležité je, že se touto cestou snažíme zkvalitňovat život občanů ve městě Orlová a prostřednictvím komunitního plánování se mnohé povedlo. Členové řídicí skupiny jsou také zástupci obcí ve správním obvodu, kterým dáváme prostor pro společné plánování a udržujeme dobrou spolupráci.

3. Sociální služby a související aktivity ve městě Orlová

Ve městě Orlová jsou poskytovány registrované sociální služby dle zákona o sociálních službách ambulantní, terénní nebo pobytovou formou, přičemž zajišťují pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.

Dle zákona o obcích obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, proto jsou v rámci komunitního plánování podporovány také související aktivity, které jsou velmi potřebné a se sociálními službami úzce souvisejí. (Rada seniorů, kluby a spolky seniorů, podporovaná senior doprava Českého červeného kříže (dále jen ČČK) Taxík Maxík, Dobrovolnické centrum ADRA, Středisko osobní hygieny a ošetrovatelské péče ČČK, klub KOKR a podobně.)

3. 1. Základní síť sociálních služeb ve městě Orlová

Za základní síť sociálních služeb ve městě Orlová považujeme sociální služby, které jsou poskytovány na území města Orlová a splňují základní kritéria:

- ❖ jsou finančně podporovány formou stanoveného podílu oprávněné provozní ztráty nebo financovány ze strany zadavatele, kde je město zřizovatelem v rámci rozpočtu nebo jsou finančně podporovány dle Zásad č. 2/2015 pro poskytování dotací a peněžitých darů z rozpočtu města Orlová
- ❖ jsou aktivně zapojeny do procesu komunitního plánování na úrovni obce, reagují na zjištěné potřeby občanů a podílí se na řešení jejich nepříznivé sociální situace

Pro rozvoj stávajících sociálních služeb nebo vznik nových služeb na území města Orlová musí být splněna tato kritéria:

- ❖ projednání záměru s odborem sociálním a zdravotním Městského úřadu Orlová
- ❖ záměr rozvoje nebo vzniku nové služby musí být v souladu s platným Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb
- ❖ žádost musí být předložena písemně, včetně finanční rozvahy (rozpočet, personální náklady, kapacita služby, cílová skupina)
- ❖ rozvoj nebo vznik nové sociální služby je podmíněn vyjádřenou deklarací potřebnosti s finanční podporou (v platném podílu oprávněné provozní ztráty)

3. 2. Přehled registrovaných sociálních služeb v základní síti sociálních služeb ve městě Orlová

Sociální služby v základní síti sociálních služeb jsou registrovány a poskytovány v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Sociální služby jsou poskytovány na území města Orlová, přestože někteří poskytovatelé nemají své sídlo ve městě, za občany dojíždějí a potřebnou péči poskytují terénní formou.

Druh sociální služby:	Poskytovatel:	Název služby:	Forma:
§ 37- Odborné sociální poradenství	Modrý kříž v ČR	Odborné sociální poradenství	Ambulantní
§ 40 - Pečovatelská služba	Sociální služby města Orlová, p. o.	Pečovatelská služba	Ambulantní Terénní
§44 - Odlehčovací služby	Sociální služby města Orlová, p. o.	Odhlehčovací služba	Pobytová
§45 - Centra denních služeb	Nestátní denní zařízení DUHA, o.p.s.	Nestátní denní zařízení	Ambulantní
§46 - Denní stacionáře	Sociální služby města Orlová, p. o.	Denní stacionář	Ambulantní
§49 – Domovy pro seniory	Domov Vesna, p. o.	Domov pro seniory	Pobytová
§49 – Domovy pro seniory	Dům seniorů POHODA, o.p.s.	Dům seniorů POHODA, o.p.s.	Pobytová
§49 – Domovy pro seniory	SLEZSKÁ HUMANITA, o.p.s.	Domov pro seniory SLEZSKÉ HUMANITY, Orlová	Pobytová
§50 – Domovy se zvláštním režimem	Domov Vesna, p. o.	Domov se zvláštním režimem	Pobytová
§51 – Chráněné bydlení	Sociální služby města Orlová, p. o.	Chráněné bydlení	Pobytová
§54 – Raná péče	Slezská diakonie	Poradna rané péče EUNIKA	Terénní
§54 – Raná péče	Společnost pro ranou péči, pobočka Ostrava	Raná péče pro rodiny dětí se zrakovým a kombinovaným postižením	Terénní
§57 – Azylové domy	Slezská diakonie	HANNAH Orlová	Pobytová
§62 – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	FUTRA, z. s.	NZDM Futra	Ambulantní Terénní
§62 – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	FUTRA, z. s.	NZDM Maják	Ambulantní Terénní
§64 – Služby následné péče	Modrý kříž v ČR	Služby následné péče	Ambulantní
§65 – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Slezská diakonie	SOCIÁLNÍ ASISTENCE, Karviná, Orlová	Terénní
§69 – Terénní programy	Sociální služby města Orlová, p. o.	Terénní programy	Terénní
§70 – Sociální rehabilitace	Slezská diakonie	Rút Karviná	Terénní

3. 3. Financování sociálních služeb ve městě Orlová

System financování sociálních služeb v Moravskoslezském kraji se odvíjí od stanoveného zákonného rámce daného zákonem o sociálních službách a v souladu s pravidly veřejné podpory Evropské unie. Moravskoslezský kraj ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2021 - 2023 vytvořil základní principy financování sociálních služeb. Také stanovil podmínky financování sociálních služeb v letech 2021 - 2023 při vstupu nových a rozvoji stávajících sociálních služeb do krajské sítě:

- deklarace potřebnosti dané služby
- minimální míra spoluúčasti na financování sociální služby ze strany obce
 - odborné sociální poradenství - minimálně 30% oprávněné provozní ztráty
 - pobytové sociální služby - minimálně 30% oprávněné provozní ztráty
 - ambulantní sociální služby - minimálně 25% oprávněné provozní ztráty
 - terénní sociální služby - minimálně 20% oprávněné provozní ztráty

Oprávněnou provozní ztrátou se rozumí rozdíl mezi celkovými rozpočtovanými náklady dané sociální služby a rozpočtovanými výnosy dané sociální služby sníženými o finanční prostředky z rozpočtů obcí a kraje (jedná se o finanční prostředky požadované v rámci Programu z kapitoly 313 či IP MSK), přičemž musí být zachována podmínka přiměřenosti a hospodárnosti rozpočtovaných nákladů sociální služby a jejich srovnatelnosti pro daný druh sociální služby v rámci příslušného území, vyplývající z Metodiky MPSV ČR. (zdroj: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2021 - 2023)

Financování sociálních služeb ve městě Orlová je založeno na vícezdrojovém financování. Nejvýznamnějším zdrojem financování sociálních služeb jsou státní dotace, úhrady uživatelů (v službách sociální péče), dotace z evropských fondů, úhrady ze zdravotních pojišťoven apod. Financování ze strany zadavatele probíhá u příspěvkových organizací a u služeb, kde je město zřizovatelem v rámci rozpočtu, ostatní sociální služby jsou finančně podporovány dle Zásad č. 2/2015 pro poskytování dotací a peněžitých darů z rozpočtu města Orlová (dále jen Zásady).

Poskytování dotací městem Orlová a jejich kontrola se řídí obecně závaznými předpisy (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů).

Hlavním účelem zásad je stanovení jednotných procesních postupů při podávání, posuzování a výběru žádostí o dotace z rozpočtu města Orlová, finančním vypořádání a kontrole podpory. Rada města Orlová vyhláší každoročně dotační programy na konkrétní tematickou oblast. Dotační programy obsahují ucelený soubor priorit poskytovatele a stanovuje závazné cíle, které mají být s využitím dotace realizovány a v rámci termínu realizace dosaženy. Každý vyhlášený dotační program obsahuje konkrétní podmínky pro poskytnutí a použití dotace.

Dotační programy jsou zaměřeny především:

- na podporu registrovaných služeb poskytovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- na podporu dlouhodobých služeb a programů, které se sociálními službami souvisejí, navazují na ně nebo s nimi úzce spolupracují, tj. služeb a programů nedefinovaných zákonem o sociálních službách
- na projekty se zaměřením na naplňování individuálních potřeb uživatelů a které podporují jejich zapojení do místní komunity včetně podpory procesu jejich sociálního začleňování a zapojení do běžného způsobu života

Dotační programy jsou tedy konkrétním nástrojem podpory města Orlová pro poskytovatele sociálních služeb a služeb, které se sociálními službami souvisejí.

4. Cíle a opatření 4. Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb

Cílem mapování potřeb ve vztahu k sociálním službám a souvisejícím aktivitám je zjištění aktuálního stavu potřebnosti, ale i definování oblastí a priorit, kterými je zapotřebí se zabývat a zajištění podpory nebo lepších podmínek, které vedou k řešení nepříznivých sociálních situací občanů. Zjištěné potřeby byly rozděleny do pracovních skupin k dalšímu zpracování.

Společnou prioritou, kterou definovaly všechny pracovní skupiny, je stálé zvyšování povědomí o sociálních službách a souvisejících aktivitách v tisku a médiích a aktualizace dokumentů k přehledu sociálních služeb na území města Orlová (kontaktník, katalog sociálních služeb). Tato priorita je řešena v rámci činnosti koordinátora sociálních služeb.

4. 1. Pracovní skupina Senioři

Členové pracovní skupiny Senioři jsou zástupci těchto organizací:	
Bc. Zdeňka Vrublová	Vedoucí pracovní skupiny (Domov Vesna, p.o.)
Domov pro seniory Vesna, p.o.	1 zástupce
Sociální služby města Orlová, p.o.	1 zástupce
Domov SLEZSKÁ HUMANITA, o.p.s.	1 zástupce
Město Petřvald	1 zástupce
Dům Seniorů POHODA, o.p.s.	1 zástupce
Dobrovolnické centrum ADRA	1 zástupce
Sociální lůžka ve zdravotnickém zařízení	1 zástupce
Občané města Orlová (uživatelé)	1 zástupce

Podskupina pracovní skupiny Senioři

Členové rady seniorů:	
Bedřich Twardek	Předseda rady seniorů (KS Orlová-Poruba)
Klub seniorů Orlová-Lutyně	1 zástupce
Klub seniorů Orlová-Kopaniny	1 zástupce
Klub seniorů Zimný důl	1 zástupce
Klub AKORD	1 zástupce
Lady klub	1 zástupce
Český svaz žen	1 zástupce
Vedení města Orlová	1 zástupce
Městská knihovna Orlová	1 zástupce
Vedoucí pracovní skupiny senioři	1 zástupce
Odbor sociální a zdravotní	1 zástupce

V průběhu života biologicky stárneme a dochází k mnoha změnám. Změny nejsou pouze fyzické, ale také psychické a sociální. Mění se sociální status člověka, stává se seniorem. Senioři většinou přichází o pracovní vazby a kolektiv. Kontakty s okolím se celkově snižují a narůstá tím riziko sociální izolovanosti a samoty. Pocity osamělosti vyvolává také případná ztráta partnera, zhoršující se zdraví anebo nedostatek financí. Je pro ně proto velmi důležitá pomoc rodiny nebo sociálních služeb, které ve městě Orlová působí.

Pro občany se sníženou soběstačností jsou ve městě Orlová poskytovány sociální služby ambulantní formou v denním stacionáři, ambulantní a terénní formou je poskytována pečovatelská služba a pobytovou formou jsou poskytovány sociální služby ve třech domovech pro seniory.

V rámci politiky zdravého stárnutí je nezanedbatelnou pomocí spolupráce se seniory, kteří se aktivně zapojují do dění v našem městě a přispívají svými zkušenostmi a názory. Zástupci klubů seniorů a spolků, zástupci města a městské knihovny tvoří Radu seniorů.

Závěr ze zjišťování potřeb pracovní skupiny Senioři

Zjištěné potřeby pro cílovou skupinu senioři byly rozděleny do několika oblastí podpory a z těchto oblastí byly dále vydefinovány cíle a opatření.

Podpora dostupnosti sociálních služeb pro seniory

Oblast dostupnosti sociálních služeb zahrnuje udržitelnost stávajících sociálních služeb pro seniory a rozvoj služeb, které reagují na zjištěné potřeby plánovacího období 2022-2024.

- V SPRSS 2019-2021 bylo jedním z opatření **rozšíření kapacity domova se zvláštním režimem** v Domově Vesna, p.o., které se nepodařilo naplnit. Deklarace potřebnosti sociální služby byla schválena usnesením RM č. 2441/64 ze dne 25. 7. 2018, proto bude potřeba definována v jednom z opatření střednědobého plánu 2022-2024.
- Jednou z priorit v péči o seniory je jejich setrvání v domácím prostředí. Jednou ze sociálních služeb, které jsou poskytovány osobám se sníženou soběstačností v jejich domácím prostředí, je pečovatelská služba, která je poskytována ve vymezeném čase úkony určené zákonem. Často jsou poptávány terénní služby poskytující péči bez časového omezení a při činnostech, které uživatel potřebuje – **osobní asistence**. Tato sociální služba ve městě doposud chyběla a její potřeba je zapracována do dalšího opatření.
- Při mapování potřeb bylo zjištěno, že Domov pro seniory POHODA, o.p.s. s kapacitou 31 osob se dlouhodobě potýká s **nedostatečnými prostory**, přičemž rozšíření kapacity pro imobilní občany v domovech pro seniory o 19 míst by bylo potřebné (Domov pro seniory Vesna, p.o. rozšířením zvláštního režimu snižuje kapacitu domova pro seniory). Problémem jsou prostory, proto bude této potřebě věnována i nadále pozornost s hledáním možného řešení.

Podpora zvyšování kvality péče v sociálních službách

Oblast podpory zaměřená na zvyšování kvality péče vypovídá o snaze poskytovatelů hledat další možnosti, jak zvýšit úroveň poskytované péče.

- V minulosti v Domově pro seniory Vesna, p.o. byl výrazný nepoměr pracovníků přímé obslužné péče na klienta. Dochází k postupnému personálnímu posílení, které se odvíjí od finančního zajištění, bude zapracováno do opatření.
- Dalším opatřením směřujícím ke zkvalitnění péče o seniory v Domově pro seniory Vesna, p. o., je získání certifikátu pracoviště „Bazální stimulace“.
- Sociální služby města Orlová, p. o (dále SSMO, p. o.) poskytující pečovatelskou službu se chtějí zaměřit na zredukování samostatného úkonu - dovoz stravy. Dovoz stravy je možné zajistit komerčním poskytovatelem a sociální služba získá více časového prostoru na poskytování samotné péče osobám se sníženou soběstačností s podporou setrvání v jejich přirozeném prostředí. S tímto poznatkem se bude pracovat velmi individuálně, protože již bylo zaznamenáno, že díky dovozu obědu byla včas přivolána záchranná služba.
- Do opatření bude zapracováno monitorování rozšíření provozní doby denního stacionáře SSMO, p. o. dle aktuálních potřeb občanů.
- I přes prostorové problémy v Domově pro seniory POHODA, o.p.s. je žádoucí pro zkvalitnění péče o seniory zajištění částečného úvazku **rehabilitačního pracovníka**. Tato potřeba je zapracována do opatření.
- Další zjištěnou potřebou ve správním obvodu města Orlová, kterou je zapotřebí se zabývat, jsou **žádosti do pobytových zařízení** pro seniory občanů mladších šedesáti let. Již v minulosti na základě nepříznivých sociálních situací osamělých občanů mladších šedesáti pěti let byla v Domově Vesna, p.o. snížena věková hranice přijetí do domova na šedesát let. Poslední léta je stále častěji zaznamenávána snížená soběstačnost u osamělých osob mladších šedesáti let natolik, že nemohou zůstat v domácím prostředí a žádají o umístění do domova pro seniory. Není možné dále snižovat věkovou hranici přijetí do domova s ohledem na rozdíly více generací. Jednou z možností řešení je využívání metody sociální práce - case managementu (zapojení více sociálních služeb do řešení nepříznivé situace klienta), aby klient mohl setrvat co nejdéle v domácím prostředí.
- Město Petřvald pro zlepšení kvality poskytované pečovatelské služby zapracoval do opatření rozšíření provozní doby Pečovatelské služby Petřvald dle potřeb občanů.

Podpora zlepšení materiálně technické základny v sociálních službách

Poskytovatelé sociálních služeb definovali potřeby ke zlepšení zázemí, ve kterém jsou sociální služby poskytovány a jejich realizace souvisí se získáním finančních prostředků.

Potřeby nebudou zpracovány do opatření, pozornost je jim věnována v konkrétních sociálních službách.

Domov Vesna, p.o.

- postupná rekonstrukce pater s rozšířením o společenské místnosti
- nový tísňový systém pro uživatele domova
- zateplení budovy Domova Vesna, oprava zábradlí balkonů, střechy, rozvody
- výměna linolea v obytné části od 6. do 12. patra
- vybudování aktivizační zahrady s aktivizačními prvky, prostorem mezigeneračního setkávání včetně edukační role s rozšířením o cca 300 m²
- renovace elektroinstalace pátevní sítě
- rekonstrukce 5. a 6. patra – bytová jádra (vstup do pokojů, společenská a pomocná místnost, elektroinstalace)
- vybudování evakuačního výtahu č. 3
- úprava prostoru před Domovem Vesna, rozšíření pojezdového chodníku a vytvoření oddychové zóny pro setkávání s klienty.

Sociální služby města Orlová, p.o.

- úprava zadní části objektu, lepší dostupnost k budově - sídlo organizace
- oprava elektroinstalace celého objektu - sídlo organizace
- oprava a modernizace přípravný stravy
- pořízení automobilu pro potřeby pečovatelské služby

Dům seniorů POHODA, o.p.s.

- obnova mobiliáře
- zateplení budovy a oprava střechy, vstupní dveře
- úpravy v kuchyni
- rozvody elektřiny a vody

Domov pro seniory SLEZSKÁ HUMANITA, o.p.s.

- modernizace zahrady
- obměna mobiliáře
- snižování počtu vícelůžkových pokojů

Obec ve správním obvodu – město Petřvald

Pečovatelská služba Petřvald

- modernizace pracovišť pečovatelské služby a pomůcek

Podpora souvisejících aktivit pro seniory

Oblast podpory souvisejících aktivit je zaměřena na služby pro seniory, které nejsou poskytovány dle zákona o sociálních službách, ale významně zkvalitňují život seniorů a jejich udržitelnost je pro město důležitá.

- Opatření „Podpora dobrovolnictví“ je postaveno na spolupráci města Orlová a Dobrovolnického centra ADRA. Dobrovolníci v sociálních službách jsou již řadu let členy týmů v péči o seniory a město Orlová se vždy snažilo podílet na ocenění jejich práce. Období pandemie zdůraznilo potřebu pomoci u osamělých seniorů v domácím prostředí a velmi pozitivní bylo, že se zvýšil zájem o dobrovolnictví. Rozšířil se počet dobrovolníků, ale stále přibývá zájem o návštěvy dobrovolníků ze strany seniorů, proto je zapotřebí zapojit další dobrovolníky.
- Od ledna 2020 je ve městě Orlová provozována senior doprava Českým červeným křížem v rámci projektu Taxík-Maxík. Služba je seniory pravidelně využívána, mnohdy poptávka převyšuje nabídku, přestože je doprava využívána převážně do zdravotnických zařízení. Senior doprava je zajišťována pro celý správní obvod, proto je zapotřebí pravidelně monitorovat její využívání a na základě Smlouvy o spolupráci mezi městem Orlová a městem Petřvald nebo Doubrava při zajišťování přepravní služby v rámci projektu „Taxík Maxík“ dodržovat její ustanovení, případně provádět změny dle aktuálních potřeb.
- V Městské knihovně Orlová je od ledna 2020 otevřen Senior Point, který slouží jako kontaktní místo pro seniory, ve kterém vyškolený pracovník (senior) pomáhá klientovi nalézt odpovědi na jeho dotazy, vyhledává mu potřebné kontakty a informace. Senior Point je financován z rozpočtu Moravskoslezského kraje do konce roku 2022. I přes uzavření Senior Pointu v době pandemie se ukázalo fungování poradenského místa pro seniory jako další nástroj ke zkvalitnění života seniorů ve městě Orlová a budeme podporovat jeho pokračování i po ukončení projektu.
- V souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb na rok 2019-2021 vznikla v rámci komunitního plánování pod pracovní skupinou Senioři, podskupina Rada seniorů města Orlová. Činnost Rady seniorů se ukázala jako velmi prospěšná nejen při zjišťování potřeb ze strany seniorů na území města, ale rovněž jejich participace na projektech a aktivitách organizovaných nejen v klubech, ale také pro seniorskou veřejnost. Město Orlová bude i nadále podporovat činnost Rady seniorů v jednom z opatření.

Za pracovní skupinu Senioři

Bc. Zdeňka Vrublová, vedoucí pracovní skupiny

Název cíle:	1.1 Podpora dostupnosti sociálních služeb pro seniory
Krátký popis cíle:	Cílem je dostupnost sociálních služeb, které mohou reagovat na sníženou soběstačnost osob z důvodu věku nebo zdravotního stavu, přičemž je zachována co nejvyšší kvalita života.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Změna cílové skupiny (senioři na osoby s chronickým duševním onemocněním) v Domově Vesna ➤ Sociální služby města Orlová, p. o. - zajištění 2 úvazků Osobní asistence

Název opatření:	Změna cílové skupiny (senioři na osoby s chronicky duševním onemocněním) v Domově Vesna
Popis opatření:	Za poslední 2 roky se navýšil počet žádostí o umístění do domova se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním. Stávající kapacita není dostačující.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Změna kapacity v domově se zvláštním režimem a v domově pro seniory • Nahlášení změn v registru poskytovatelů sociálních služeb, příprava podkladů pro aktualizaci Krajské sítě sociálních služeb • Posílení úseku přímé péče v domově se zvláštním režimem • Přemístění uživatelů domova pro seniory na jiná patra
Časový harmonogram:	<p>2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přemístění uživatelů domova pro seniory na uvolněná místa v jiných patrech • Rekonstrukce 5. patra • Nahlášení změn v registru poskytovatelů soc. služeb • Příprava podkladů pro aktualizaci Krajské sítě sociálních služeb – navýšení kapacity <p>2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posílení úseku přímé péče v domově se zvláštním režimem o 4 pracovníky
Předpokládaná výše finančních nákladů:	<p>Rekonstrukce 5. patra:</p> <p>Materiál, práce – 700 000,- Kč – vlastní zdroje</p> <p>Vybavení – 150 000,- Kč – vlastní zdroje</p> <p>Personální zajištění – cca 2 000 000,- Kč – MPSV, Město Orlová</p>
Předpokládané finanční zdroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Dotace z Programu na podporu poskytování sociálních služeb financovaných z kapitoly 313 – MPSV státní rozpočet • Vlastní zdroje (investiční fond Domova Vesna)

	<ul style="list-style-type: none"> • Město Orlová
Realizátoři a partneři:	<ul style="list-style-type: none"> • Domov Vesna p. o. • Město Orlová
Předpokládané výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> • Navýšení kapacity domova se zvláštním režimem o 10 míst.

Název opatření:	Sociální služby města Orlová, p.o. - zajištění 2 částečných úvazků Osobní asistence
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • V návaznosti na připravované legislativní změny - novela Zákona o sociálních službách, dojde ke sloučení pečovatelské služby a osobní asistence. Zároveň dojde k rozšíření cílové skupiny pečovatelské služby o pečující osoby. Je nutno navýšit pracovní úvazky zaměstnanců pečovatelské služby, kdy bude využito možnosti zkrácených pracovních úvazků, případně dohod o provedení práce. V současné době má organizace v Krajské síti 6,1 pracovních úvazků pracovníků v sociálních službách včetně sociálního pracovníka. Navýšení požadujeme na 7,6 úvazku (2 částečné úvazky), tak aby bylo dosaženo větší flexibility služby.
Aktiviny vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Informovat zřizovatele o připravované změně • Zaslání žádosti o navýšení pracovních úvazků v Krajské síti sociálních služeb (zvýšení parametrů KSS) • Zapracovat do žádosti o dotaci z MPSV – kapitoly 313
Časový harmonogram:	Leden 2022 – zaměstnat vybrané zaměstnance
Předpokládaná výše finančních nákladů:	400 tis. Kč (hrubá mzda včetně odvodů, 2% FKSP, kooperativa, stravné zaměstnavatel)
Předpokládané finanční zdroje:	Vlastní zdroje, MPSV, Město Orlová
Realizátoři a partneři:	Město Orlová
Předpokládané výstupy:	<p>Širší nabídka poskytovaných služeb našim občanům:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozšíření o osobní asistenci - Rozšíření cílové skupiny o pečující osoby - Nárůst počtu klientů <p>Klientům za pomoci těchto služeb nabídnout možnost zůstat v domácím přirozeném prostředí co nejdéle</p>

Název cíle:	1.2 Podpora zvyšování kvality péče o seniory
Krátký popis cíle:	Cílem je zvyšování kvality poskytované péče ve stávajících sociálních službách pro seniory.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Personální zajištění přímé obslužné péče v Domově pro seniory Vesna, p.o. ➤ Získání certifikátu „Pracoviště Bazální stimulace“ v Domově pro seniory Vesna, p.o. ➤ Rozšíření provozní doby Denního stacionáře SSMO, p.o. dle potřeb občanů ➤ Domov pro seniory Pohoda, o.p.s. – zajištění 0,5 úvazku rehabilitačního pracovníka? ➤ Rozšíření provozní doby Pečovatelské služby Petřvald dle potřeb občanů

Název opatření:	Personální zajištění přímé obslužné péče v Domově pro seniory Vesna, p.o.
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Domov Vesna p. o. má již dlouhodobě nepoměrně malý poměr pracovníků přímé obslužné péče na klienta. Zvyšováním poměru pracovníků na počet klientů bude dosaženo zlepšení kvality poskytovaných sociálních služeb
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Snížení kapacity uživatelů nebo • Přijímání nových pracovníků /3 pracovníci ročně
Časový harmonogram:	Dle získaných finančních prostředků v průběhu let 2022-2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	V případě přijímání nových pracovníků – 1 515 000,- Kč ročně
Předpokládané finanční zdroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční zdroje ze získaných projektů • Vlastní zdroje • Dotace z Programu na podporu poskytování sociálních služeb financovaných z kapitoly 313 – MPSV státní rozpočet • Město Orlová
Realizátoři a partneři:	<ul style="list-style-type: none"> • Domov Vesna • Město Orlová

Název opatření:	Získání certifikátu pracoviště „Bazální stimulace“ v Domově pro seniory Vesna, p.o.
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Bazální stimulace pomáhá zvyšovat kvalitu života a bezpečnost poskytované péče
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Všichni zaměstnanci absolvují Kurzy Základy bazální stimulace a Nástavbový kurz bazální stimulace. Bude vytvořena metodika používání bazální stimulace v domově Zpracování bazální stimulace do pracovních procesů Certifikace pracoviště bazální stimulace
Časový harmonogram:	2022 - zpracování bazální stimulace do pracovních procesů 2023 - Žádost o certifikaci pracoviště bazální stimulace
Předpokládaná výše finančních nákladů:	55 000,-
Předpokládané finanční zdroje:	Vlastní zdroje
Realizátoři a partneři:	Domov Vesna

Název opatření:	Mapování potřeby rozšíření provozní doby Denního stacionáře SSMO, p.o. dle potřeb občanů
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Zjištění potřebnosti rozšíření provozní doby Denního stacionáře od 7.00 hodin do 17 hodin
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Příprava dotazníků Provedení průzkumu u současných klientů a jejich rodin, široké veřejnosti, Informovanost v tisku, na internetu, na facebooku Sběr dotazníků a vyhodnocení
Předpokládaná výše finančních nákladů:	V rámci mzdových nákladů
Předpokládané finanční zdroje:	Vlastní zdroje Příspěvek zřizovatele
Realizátoři a partneři:	Město Orlová

Název opatření:	Domov pro seniory Pohoda, o.p.s. – zajištění 0,5 úvazku rehabilitačního pracovníka
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Cílem je předcházení imobility a kontraktur u klientů zařízení
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Zajistit finance na pracovníka (úprava smlouvy ZP) Spolupráce s praktickými lékaři i specialisty Zajistit pracovníka

	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit pomůcky
Časový harmonogram:	2022- 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	180.000,-Kč
Předpokládané finanční zdroje:	ZP, vlastní zdroje
Realizátoři a partneři:	Dům seniorů „Pohoda“, o.p.s.

Název opatření:	Mapování potřeby rozšíření provozní doby Pečovatelské služby Petřvald dle potřeb občanů
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Zjištění potřebnosti rozšíření provozní doby. Dle potřeb občanů bude rozšířena pečovatelská služba v pracovní dny do 17:00 hodin především u úkonů osobní hygiena
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Úprava pracovní doby pečovatelek
Časový harmonogram:	<ul style="list-style-type: none"> • Dle požadavků klientů pečovatelské služby
Předpokládaná výše finančních nákladů:	<ul style="list-style-type: none"> • Bez nároků na finanční prostředky
Předpokládané finanční zdroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Bez nároků na finanční zdroje
Realizátoři a partneři:	<ul style="list-style-type: none"> • Město Petřvald

Název cíle:	1.3 Podpora souvisejících aktivit pro seniory
Krátký popis cíle:	Cílem je podpora aktivit, které nejsou v režimu sociálních služeb, ale zkvalitňují život seniorů ve městě Orlová.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora dobrovolnictví ➤ Podpora senior dopravy Taxík Maxík ve správním obvodu Orlová ➤ Podpora poradenského místa pro seniory - senior Pointu ➤ Podpora rady seniorů

Název opatření:	Podpora dobrovolnictví
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Město Orlová spolupracuje s Dobrovolnickým centrem ADRA, v době pandemie se rozšířil počet dobrovolníků do domácností (nákupy, venčení psů a podobně).
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytnutí prostor ke vzdělávání dobrovolníků v KC Maják (cca 4 x ročně) • Prezentace ADRA dobrovolnictví na celoměstských akcích • Propagace dobrovolnictví na sociálních sítích města • Propagace v Orlovském zpravodaji • Oslovení středních škol s nabídkou dobrovolnictví, (jednou ročně) • Ke dni dobrovolníků – 5. 12. společné setkání všech orlovských dobrovolníků
Časový harmonogram:	Zapojíme 45 dobrovolníků v roce 2022, v dalších letech bychom chtěli zapojovat vždy o 5 dobrovolníků více.
Předpokládaná výše finančních nákladů:	1 dobrovolník ročně/6000 Kč
Předpokládané finanční zdroje:	MV, MZ, MSK, NOKD, NTK, Město Orlová
Realizátoři a partneři:	ADRA, SSMO, MmO, přijímající organizace: VESNA, POHODA, Slezská humanita, Nemocnice Orlová

Název opatření:	Podpora senior dopravy Taxík Maxík ve správním obvodu Orlová
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Ve městě Orlová je senior doprava provozována Českým červeným křížem Karviná od roku 2015. V roce 2020 se město Orlová zapojilo do projektu Taxík Maxík a získalo nový automobil. Od roku 2021 jezdí samostatný automobil pro celý správní obvod města Orlová. Senior doprava je pravidelně využívána z převážné části k přepravě do zdravotnických zařízení.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Mapování využívání senior dopravy Spolupráce s obcemi ve správním obvodu na základě smlouvy
Časový harmonogram:	2022-2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	490 tis. /rok neinvestiční dotace města Orlová, spolufinancování dle smluv Petřvald, Doubrava
Předpokládané finanční zdroje:	města Orlová, Petřvald, Doubrava
Realizátoři a partneři:	ČČK Karviná, město Orlová, Nadace Charty 77

Název opatření:	Podpora poradenského místa pro seniory - senior Pointu
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Od roku 2020 je v Městské knihovně Orlová zřízeno poradenské místo pro seniory – Senior Pointu zabývající se tématy jako je poskytování informačních materiálů, poradenství, přednášky a besedy, volnočasové aktivity, přístup na internet a podobně. Projekt byl podpořen na období tří let z Moravskoslezského kraje, je žádoucí pokračovat v provozu Senior pointu i po ukončení projektu.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Spolupráce v rámci aktivit Senior pointu Poskytování informačních materiálů v oblasti sociálních služeb
Časový harmonogram:	2022-2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	30 tis./rok
Předpokládané finanční zdroje:	MSK, město Orlová

Realizátoři a partneři:	Městská knihovna Orlová, odbor sociální a zdravotní
Název opatření:	Podpora rady seniorů
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Městská rada seniorů vznikla na základě vyjádřených potřeb cílové skupiny seniorů v rámci procesu komunitního plánování. Rada seniorů podporuje rozvoj klubové činnosti a zapojení seniorské veřejnosti do dění ve městě Orlová. Předkládá podněty řídicí skupině komunitního plánování k rozvoji sítě sociálních služeb, podněty ke zkvalitnění života seniorů ve městě Orlová. Rada seniorů je v oblasti podpory zdravého stárnutí ve městě Orlová nezbytná. •
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelná setkávání 1-2 krát měsíčně • Spolupráce na organizaci aktivit pro seniory • Spolupráce na projektech pro cílovou skupinu seniorů
Časový harmonogram:	2022-2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	V rámci rozpočtu odboru sociálního a zdravotního
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová
Realizátoři a partneři:	Rada seniorů, Městská knihovna Orlová, odbor sociální a zdravotní

4. 2. Pracovní skupina Občané se zdravotním postižením

Členové pracovní skupiny Občané se zdravotním postižením jsou zástupci organizací:	
Bc. Rút Langová	Vedoucí pracovní skupiny (odbor sociální a zdravotní)
Občané města Orlová	2 zástupci
Odbor sociální a zdravotní – osoby omezené ve svéprávnosti	1 zástupce
Slezská diakonie, Poradna raná péče EUNIKA	1 zástupce
Benjamín, p.o.	2 zástupci
SSMO, p.o. – Chráněné bydlení	1 zástupce
Nestátní denní zařízení DUHA, o.p.s.	1 zástupce

Podskupina pracovní skupiny Občané se zdravotním postižením

Komunitní tým pro osoby s duševním onemocněním:	
Odbor sociální a zdravotní, oddělení sociální práce	2 zástupci
Odbor sociální a zdravotní, omezení ve svéprávnosti	1 zástupce
MAYFAIR s.r.o.	1 zástupce
Slezská diakonie, RÚT	2 zástupci
SSMO, p.o., Chráněné bydlení	1 zástupce
Nestátní denní zařízení DUHA, o.p.s.	1 zástupce

Pracovní skupina Občané se zdravotním postižením se soustředí na zajištění potřeb osob se zdravotním postižením (dále ZP) v našem městě a správním obvodu. Problematika osob ZP je široká, kdy se jedná o osoby zdravotně znevýhodněné z důvodu tělesného, mentálního, duševního, smyslového nebo kombinovaného. Spektrum potřeb osob se ZP je různorodé, specifické a to vzhledem k velkému věkovému rozpětí. Nesmíme zapomínat i na potřeby pečujících osob.

V rámci poskytovaných sociálních služeb ve městě Orlová, kde se zabýváme problematikou zjišťování potřeb osobám se zdravotním postižením, spolupracujeme se Sociálními službami města Orlová, p.o. – chráněné bydlení, s Nestátním denním zařízením DUHA o.p.s., BENJAMÍN, p.o., Poradnou rané péče EUNIKA Karviná, se Slezskou diakonií, RÚT Karviná.

Je velkou škodou, že se nepodařilo do komunitního plánování zapojit pracovníky Domácí péče SOS, zařízení Ambrosie. Domovy pro osoby se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením jsou velmi potřebnými pobytovými službami, zejména pro osoby se zdravotním postižením mladšího věku nebo s nízkými příjmy. Sociální pracovníci oddělení sociální práce při své činnosti vnímají nedostatek těchto služeb, přičemž žadatelů o tyto pobytové služby stále přibývá a přes veškerou snahu zapojení terénních sociálních služeb

a sociální práce, někteří zdravotně postižení občané nemohou dále setrvávat v domácím prostředí.

Osobami se zdravotním postižením často bývají i senioři, proto jsou některé z potřeb definovány v pracovní skupině Senioři, například osobní asistence.

Sociální pracovníci městského úřadu, jejichž cílová skupina jsou osoby se zdravotním postižením, poskytují klientům odborné poradenství ve věci bydlení, dávek pro osoby se zdravotním postižením, řeší dluhy, zprostředkovávají pomoc, kterou poskytují jiné sociální služby, zajišťují kompenzační pomůcky, v nutných případech poskytují doprovod na úřady, k lékaři, do bank a na poštu. Zastupují při jednání s úřady a institucemi osamělé a imobilní klienty, a to na základě plné moci. Kromě pomoci při řešení nepříznivé sociální situace sociální pracovníci vystavují parkovací průkazy pro osoby se zdravotním postižením. Za osoby, které vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny samostatně jednat, nechápou význam projednávaných skutečností, nejsou schopny se podepsat a nemají zmocněnce či opatrovníka, podpisují smlouvy o poskytování sociální služby, kdy celou situaci musí prošetřit a zdravotní stav musí být potvrzen lékařem.

Sociální pracovníci vedou správní řízení ve věci ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění a řízení ve věci stanovení úhrady za poskytovanou stravu a péči v DOZP u nezletilých, kterým byla soudem stanovená ústavní výchova.

V případě potřeby jsou sociální pracovníci pověřeni starostou města hospodařením s dávkami důchodového pojištění, státní sociální podpory a hmotné nouze a to na základě pravomocného rozhodnutí.

Závěr ze zjišťování potřeb pracovní skupiny Občané se zdravotním postižením

Zjištěné potřeby pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením byly rozděleny do několika oblastí podpory a z těchto oblastí byly dále vydefinovány cíle a opatření.

Podpora dostupnosti sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením

Oblast dostupnosti sociálních služeb zahrnuje udržitelnost stávajících sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením a rozvoj služeb, které reagují na zjištěné potřeby plánovacího období 2022-2024.

- Sociální služba Slezské diakonie **Poradna rané péče EUNIKA** byla v minulosti v případě volné kapacity poskytována také občanům města Orlová, přičemž v posledním roce byla zaznamenána zvýšená poptávka orlovských rodin o tuto sociální službu, proto bylo vyjednána deklarace potřebnosti o navýšení 0,3 úvazku, což představuje 5 rodin ve městě Orlová. Potřeba byla zapracována do opatření.
- V rámci mapování potřeb osob se zdravotním postižením bylo zjištěno, že narůstá počet **osob se zdravotním postižením bez příjmu**, často jsou to osoby závislé na

alkoholu a mnohdy i bez přístřeší. Potřeba je blíže definována v pracovní skupině Občané v přechodné krizi.

- Další potřebou týkající se dostupnosti sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením je absence sociální služby **osobní asistence**, která je zapracována do opatření v pracovní skupině Senioři.

Podpora služeb pro osoby s duševním onemocněním

Oblast této podpory souvisí se Strategií rozvoje psychiatrické péče, která počítá s postupným zavedením nového pilíře poskytování služeb osobám s duševním onemocněním. Jedná se o Centra duševního zdraví, která by měla rovnoměrně pokrýt území České republiky moderní sítí ambulantních a terénních služeb. Základem Centra duševního zdraví je tým, který je schopen poskytovat zdravotní i sociální služby. Zavádění Center duševního zdraví je postupné, proto je naší snahou, již nyní, hledat řešení nepříznivých situací osob s duševním onemocněním postavených na vzájemné spolupráci sociálních pracovníků a sociálních a zdravotních služeb.

- Pod pracovní skupinou Občané se zdravotním postižením podporujeme činnost tzv. „**komunitního týmu**“, kterým chceme podpořit vzájemnou spolupráci sociálních pracovníků na obcích, zástupců sociálních služeb a budeme usilovat o zapojení zástupců zdravotních služeb (psychologů a psychiatrů).
- Sociální služba **chráněné bydlení** pracuje hned s dvěma potřebami. Poskytuje dospělým osobám s mentálním případně kombinovaným postižením takovou podporu při bydlení, aby se jejich život přibližoval běžnému způsobu života vrstevníků, aby se snižovala závislost na podpoře, a uživatelé se mohli posunout do startovacích bytů. U uživatelů, kteří nemohou bydlet bez podpory, a u kterých se s přibývajícím věkem zvyšuje míra snížené soběstačnosti je však zapotřebí hledat vhodnější bydlení. Jedním z opatření je nastavení pravidelné spolupráce sociální služby chráněné bydlení a pobytových služeb.
- Jednou z významných sociálních služeb v péči o osoby s duševním onemocněním je **sociální rehabilitace RÚT Karviná**, která je poskytována terénní formou občanům města Orlová, kteří mají z důvodu mentálního postižení nebo duševního onemocnění snížené schopnosti a dovednosti potřebné k jejich uplatnění ve společnosti. Sociální rehabilitace je poskytována dle individuálních potřeb klientů. Město Orlová podporuje poskytování sociální služby RÚT Karviná na svém území.

Podpora souvisejících aktivit pro osoby se zdravotním postižením

- Mapováním potřeb pro osoby se zdravotním postižením bylo zjištěno, že velkým tématem je zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Překážky při zaměstnávání osob se zdravotním postižením jako je častější absence, pomalejší pracovní tempo,

potřeba větší míry podpory při zapracování, ale také předsudky jsou mnohdy důvodem, proč máme nedostatečnou kapacitu služeb pro pracovní rehabilitaci, nedostatečný počet chráněných pracovních míst, sociálních podniků. Při zjišťování potřeb byl zaznamenán nejen nedostatek pracovních míst pro danou cílovou skupinu, ale zároveň byl opakovaně zaznamenán nápad na vznik a provozování sociálního podniku - kavárny, kde by byly zaměstnávány osoby se zdravotním postižením, a občané v našem městě by takovou kavárnu rádi navštěvovali a tím ji podpořili. Jedním z opatření bude kulatý stůl k problematice zaměstnávání osob se zdravotním postižením a případné výstupy mohou být podkladem pro další opatření.

- V plánovacím období 2019-2021 se nám osvědčilo pořádání workshopů k řešení aktuálních otázek pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením, s ohledem na pandemii nebylo možné pořádat workshopy každoročně, jak bylo plánováno, proto je opatření navrženo také do plánovacího období 2022-2024.

Za pracovní skupinu Občané se zdravotním postižením
Bc. Růt Langová, vedoucí pracovní skupiny

Název cíle:	2.1 Rozvoj sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením
Krátký popis cíle:	Cílem je dostupnost sociálních služeb pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního stavu nebo osoby, které pečují o osoby blízké.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	➤ Rozvoj Rané péče EUNIKA

Název opatření:	Rozvoj Rané péče EUNIKA
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Raná péče EUNIKA je terénní sociální službou pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením, potížemi ve vývoji či rodiny, jejichž dítě bylo předčasně narozeno a potřebují poradit. Sociální služba byla doposud poskytována také občanům města Orlová. V posledním roce byla zaznamenána zvýšená poptávka orlovských rodin o tuto sociální službu (4 rodiny čekající v pořadníku). Proto bylo vyjednáno se Slezskou diakonií navýšení úvazku o 0,3, což pokryje 5 rodin ve městě Orlová.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Změna kapacity v Krajské síti sociálních služeb Navýšení úvazku Poskytování sociální služby
Časový harmonogram:	2022 Navýšení úvazku 2022-2024 Poskytování sociální služby
Předpokládaná výše finančních nákladů:	30 tis. Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, město Orlová
Realizátoři a partneři:	Slezská Diakonie Město Orlová
Předpokládané výstupy:	Zvýšení dostupnosti sociální služby pro občany města Orlová.

Název opatření:	Komunitní tým pro osoby s duševním onemocněním
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Členové „Komunitního týmu“ pro osoby s duševním onemocněním sdílí praktické zkušenosti s péčí o osoby s duševním onemocněním zejména po návratu z psychiatrických nemocnic. Poskytují si navzájem poznatky při řešení potřeb osob z duševním onemocněním v oblasti bydlení, zaměstnávání, trávení volného času a využití dostupných služeb.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemné setkávání v průběhu roku: zajištění prostoru k setkávání pozvání účastníků – členů „Komunitního týmu“
Časový harmonogram:	2022 – 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	Prostory – bezplatné (zapůjčení kanceláře OSZ) Organizační zajištění v rámci stávajících personálních nákladů odboru sociálního a zdravotního
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová
Realizátoři a partneři:	Zástupci odboru sociálního a zdravotního, zástupci sociálních služeb pro osoby se ZP (Sociální rehabilitace RÚT)
Předpokládané výstupy:	Výstupy této aktivity se mohou stát podkladem pro aktualizaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb 2022-2024 nebo pro další Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb 2025-2027.

Název opatření:	Spolupráce chráněného bydlení a pobytových služeb pro osoby z vyšší mírou snížené soběstačnosti
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Chráněné bydlení je pobytová služba určena osobám, které mají částečně sníženou soběstačnost z důvodu mentálního nebo tělesného postižení, které jsou schopny sebeobsluhy. Služba je poskytována s individuální podporou pracovníků tak, aby umožnila uživatelům běžný způsob života. <p>Z důvodu stárnutí cílové skupiny uživatelů služby dochází ke změně v oblasti jejich potřeb, zejména v oblasti sebeobsluhy, které stávající sociální služba nemůže uspokojit. Je tedy nezbytné navázat a rozvinout spolupráci s domovy pro seniory, tak, aby byla možnost posunout uživatele do těchto zařízení, které jsou schopny reagovat na jejich aktuální potřeby. Zároveň se tímto uvolní kapacita služby Chráněného bydlení a uspokojí se poptávka zájemců o tento typ služby.</p>

Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Efektivní zjišťování potřeb v rámci individuální práce s klientem • Monitorování kapacity služby Chráněné bydlení • Rozvoj spolupráce s pobytovými službami - sdílení informací, zkušeností, diskutování možností
Časový harmonogram:	2022 – 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	V rámci mzdových nákladů
Realizátoři a partneři:	Sociální služby města Orlová, Město Orlová Domovy seniorů
Předpokládané výstupy:	Zvýšení dostupnosti služby chráněné bydlení.

Název opatření:	Udržitelnost sociální služby pro osoby s duševním onemocněním RÚT
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Sociální služba pro osoby s duševním onemocněním – Sociální rehabilitace RÚT poskytuje podporu a péči osobám s duševním onemocněním zejména po návratu z psychiatrických nemocnic. Podporují dospělé lidi s duševním onemocněním získat, udržet si a rozvíjet dovednosti potřebné v běžném životě – v bydlení, zaměstnání, vzdělávání se, v rodinných a společenských vztazích, při trávení volného času, při využívání dostupných služeb. Předpokládaný počet podpořených uživatelů z města Orlová – 20.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytování sociální služby dle individuálních potřeb klientů • Mapování poskytování sociální rehabilitace RÚT v městě Orlová
Časový harmonogram:	2022-2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	Do 75 tis. Kč/rok v rámci neinvestičních dotací
Předpokládané finanční zdroje:	Dotace z obce Karviná, Orlová
Realizátoři a partneři:	Slezská diakonie Město Orlová
Předpokládané výstupy:	Poskytování služeb Sociální rehabilitace RÚT osobám starším 18-ti let s chronickým duševním onemocněním občanům města Orlová.

Název cíle:	2.2 Podpora souvisejících aktivit pro osoby se zdravotním postižením
Krátký popis cíle:	Cílem je reagovat na potřeby cílové skupiny na území města a zapojování dotčených subjektů, institucí a potenciálních partnerů na místní úrovni s možností vzdělávání nebo řešení relevantních témat, otázek spojených s cílovou skupinou Občané se zdravotním postižením.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením ➤ Rozvoj mezioborové spolupráce pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením

Název opatření:	Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Pro osoby se zdravotním postižením je velmi prospěšné získávat pracovní návyky, nejen s ohledem na možnosti uplatnění se na trhu práce. Je potřeba hledat způsoby zvyšování motivace zaměstnavatelů realizovat sociální podnikání a nabízet pracovní uplatnění osobám se zdravotním postižením. Chybí rovněž návazné sociální služby, které poskytnou potřebnou míru podpory lidem s těžkým kombinovaným postižením, včetně podporujícího personálu, vyhovujících podmínek a prostor.
Aktivita vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Zmapování zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením ve správním obvodu Orlová. • Organizace workshopu k zaměstnávání osob se zdravotním postižením. • Zmonitorovat současné projekty sociálních podniků na území kraje. • Zrealizovat setkání s realizátory těchto projektů - příklady dobré praxe • Zmapování možnosti vzniku a realizace sociálního podniku na území města
Časový harmonogram:	2022 – 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	Workshop: 6 000,- Kč Ostatní: v rámci mzdových nákladů
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová, příp. ESF
Realizátoři a partneři:	Zástupci města Orlová a Petřvald, zástupci odboru sociálního a zdravotního, zástupci sociálních služeb pro osoby se ZP, zástupci zaměstnavatelů, zástupci Galerie Puntík.

Předpokládané výstupy:	Zmapování situace v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve správním obvodu města Orlová. Zpracování analytického dokumentu o možnostech vzniku a realizace „Sociálního podniku“, včetně případného projektového návrhu.
-------------------------------	---

Název opatření:	Rozvoj mezioborové spolupráce pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> 1 x ročně organizace workshopu k řešení aktuálních otázek pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením: <ul style="list-style-type: none"> - zajištění prostoru k diskusi pro cca 30 osob - zajištění facilitátora setkání - pozvání relevantních účastníků - trvání workshopu cca 4 – 6 hodin
Časový harmonogram:	2022 2023 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	Prostory – bezplatné zapůjčení dle Zásad pro řízení příspěvkových organizací Dohoda pro facilitátora do 3 000 Kč Občerstvení pro 30 osob cca 3 000 Kč (cca 100Kč/osoba) Organizační zajištění v rámci stávajících personálních nákladů koordinátora sociálních služeb
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová
Realizátoři a partneři:	Zástupci města Orlová a Petřvald, zástupci odboru sociálního a zdravotního, zástupci sociálních služeb pro osoby se ZP, zástupci ČČK, zástupce Svazu tělesně postižených osob, zástupci Puntíku
Předpokládané výstupy:	1 x ročně workshop k řešení aktuálních témat, mapování a monitoring aktuálních potřeb. Výstupy této aktivity se mohou stát podkladem pro aktualizaci Střednědobého plánu rozvoje sociální služeb 2022-2024 nebo pro další Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb 2025-2027.

4. 3. Pracovní skupina Děti, mládež a rodina

Členové pracovní skupiny Děti, mládež a rodina jsou zástupci těchto organizací:	
Mgr. Nina Kvaková	Vedoucí pracovní skupiny (odbor sociální a zdravotní)
Odbor sociální a zdravotní, OSPOD	3 zástupci
Slezská diakonie, Azylový dům HANNAH	1 zástupce
Poradna SPOLU	1 zástupce
NZDM Maják a FUTRA	1 zástupce
Slezská diakonie, Program pro pěstounské rodiny	1 zástupce
Slezská diakonie, SOCIÁLNÍ ASISTENCE	1 zástupce
ADRA, dobrovolnické centrum	1 zástupce

Rodina – poskytuje zázemí, v němž každý z členů rodiny má svou významnou roli. Plní řadu funkcí, mezi něž spadají funkce biologické, ekonomické či sociální. Jednoduché slovo, které však může mít pro každého z nás trochu jiný význam. Záleží na tom, zda jsme vyrůstali v rodině stabilní, s láskyplnými a pevnými vztahy, které směřují ke tvorbě rodinných hodnot nebo v rodině nefunkční, kdy nestabilita rodinného zázemí, narušené vztahy v rodině, absence rodinných hodnot a existenční problémy mají negativní dopad nejen na celou rodinu, ale především na další vývoj dětí.

Cílovou skupinu naší pracovní skupiny nelze zcela jednoznačně definovat, jelikož se jedná o děti předškolního i školního věku, mládež do 26 let vyrůstající jak v běžném, funkčním prostředí, tak i v prostředí dysfunkčním a sociálně znevýhodněném. Snažíme se zaměřovat na udržení a zkvalitnění sociálních služeb pro ohrožené rodiny s dětmi a rodiny žijící v sociálně vyloučené lokalitě, ale i podporu funkční rodiny. V některých případech se oblasti našeho zájmu prolínají i s cíli dalších pracovních skupin komunitního plánování.

Při zjišťování potřeb naší cílové skupiny a pro další spolupráci mapujeme sociální služby a také instituce, které pracují na území města Orlová s dětmi, mládeží i rodinami. Jedná se například o Mateřské centrum Bejbáček, Dům dětí a mládeže, Sociální služby města Orlová – terénní program, NZDM Futra a NZDM Maják, KC Maják a další.

Závěr ze zjišťování potřeb pracovní skupiny Děti, mládež a rodina

Zjištěné potřeby pro cílovou skupinu Děti, mládež a rodina byly rozděleny do několika oblastí podpory, z některých byly dále vydefinovány cíle a opatření.

Podpora dostupnosti a udržitelnosti sociálních služeb pro děti, mládež a rodinu

- V minulém plánovacím období bylo jedním z opatření navýšení úvazku sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi **SOCIÁLNÍ ASISTENCE Karviná, Orlová** pro město Orlová na 2,0 úvazky. Poskytované sociální služby v personálním zajištění 2,0 úvazku (20 rodin) jsou plně využívány, proto město Orlová i nadále deklaruje potřebnost služby s finanční podporou formou oprávněné provozní ztráty na další plánovací období 2022-2024.

- V plánovacím období 2019-2021 byla deklarována potřebnost **Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež FUTRA** terénní formou a **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Maják** ambulantní formou, obě sociální služby jsou plně využívány, proto i do dalšího plánovacího období 2022-2024 je deklarována jejich potřebnost s finanční podporou formou oprávněné provozní ztráty.
- V průběhu fungování sociální služby Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Maják ambulantní formou bylo zjištěno, že chybí práce s dětmi v jejich přirozeném prostředí, případně práce s dětmi, které do nízkoprahového zařízení nedochází a zdržují se na ulicích, proto byla deklarována **potřebnost rozšíření sociální služby o terénní formu**. Finanční prostředky, které byly poskytovány na volnočasové aktivity, budou přesunuty na rozvoj služby a volnočasové aktivity budou zajišťovány v rámci dobrovolnictví.
- Další definovanou potřebou je dlouhodobý **nedostatek kapacit pobytových služeb pro děti s duševním nebo kombinovaným onemocněním** – nastávají situace, kdy řada rodičů výchovu dítěte s postižením nezvládá a další péče rodiny o postižené dítě by znamenala rozvrat rodinného systému, případně situace, kdy neexistuje žádná osoba, která by o takto postižené dítě mohla pečovat. Pak OSPOD hledá vhodné zařízení, které je kapacitně, ale i odborně schopno zvládnout péči o takovéto děti. Zařízení je mnohdy nalezeno až ve vzdálenějších krajích. Na tuto potřebu však nelze reagovat na obecní úrovni, ale v rámci kraje. Je tedy potřeba snažit se o diskusi s krajským úřadem a podpořit navýšení kapacit, popřípadě vznik nového zařízení pro realizaci ústavní výchovy dětí s postižením v Moravskoslezském kraji.

Podpora souvisejících aktivit pro děti, mládež a rodinu

- V minulém plánovacím období bylo jedno z opatření zřízení detašovaného **pracoviště střediska výchovné péče ve městě Orlová**. Opatření se podařilo naplnit a v prostorách odboru sociálního a zdravotního je jedenkrát v týdnu zajišťována podpora preventivně výchovné péče. Kapacita detašovaného pracoviště je nedostatečná a jedním z opatření pro další plánovací období je zřízení samostatného ambulantního střediska s dostatečným personálním zajištěním a v dostatečné kapacitě v samostatných prostorách.
- V minulosti pracovní skupina realizovala dobrovolnický projekt „Nový kamarád“, v plánovacím období 2022-2024 chce pracovní skupina znovu podporovat **dobrovolnictví ve vztahu k dětem a mládeži** a zapracovala spolupráci NZDM FUTRA a dobrovolnického centra ADRA do společného opatření.
- Potřebou, kterou se bude zabývat pracovní skupina Občané v přechodné krizi, která byla definována také v pracovní skupině Děti, mládež a rodina, je **zapojení mladých dospělých do samostatného života** – je nezbytné zajistit ohroženým mladým dospělým ubytování na přechodnou dobu a podporu při

vstupu do samostatného života. Jedná se zejména o mladé lidi po ukončení ústavní výchovy, výkonu trestu nebo po skončení pěstounské péče. Doprovázení a podpora těchto mladých lidí významným způsobem eliminuje rizika spojená s jejich navrácením do původního patologického rodinného prostředí. Řešením v rámci města Orlová by mohlo být vyčlenění startovacích bytů pro mladé dospělé a jejich podpora ze strany sociálních pracovníků, případně spolupráce se společností Heimstaden (projekt „S námi domů“).

- **Podpora dostupné krizové pomoci pro rodiny s dětmi** – nastanou-li v rodinách situace, které tyto nejsou schopny zvládnout vlastními silami, popřípadě situace ohrožující dítě na zdraví nebo na životě, je nutno poskytnout krizovou pomoc. Jedná se o poskytnutí včasné, dosažitelné a krátkodobé podpory dětem a rodinám. Krizové centrum je dostupné v krajském městě a je kapacitně nedostačující. V případě akutní krize, kdy je dítě v ohrožení života nebo zdraví OSPOD činí opatření na ochranu dítěte. Nejčastěji jsou využívány služby zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP). Kapacita a dostupnost těchto zařízení je nedostačující vzhledem ke zrušení ZDVOP v Karviné bez náhrady. Naším cílem není zřízení ZDVOP v Orlové, ale případné navýšení kapacity v dostupných ZDVOP. Řešením je zmapovat možnosti, případně vyvolat diskusi s krajským úřadem.
- **Podpora rozšíření kapacit dětských psychiatrů a psychologů** – dlouhodobě je detekována nedostatečná kapacita dětských psychiatrů a psychologů. Prodlužují se čekací lhůty a problém není řešen včas. Setkáváme se pak se situacemi, kdy rodina není bez intervence dětského psychologa schopna nadále řešit nastalý problém a je nutné přijmout některé z opatření na ochranu dětí, v krajním případě nařídit ústavní výchovu. Město Orlová bude na všech relevantních jednáních zdůrazňovat tuto potřebu.
- **Potřeba koordinátora volnočasových aktivit** – často se setkáváme se situacemi, kdy je nabídka volnočasových aktivit, případně volnočasových akcí, nabízených jednotlivými institucemi a službami, duplicitní. Řešením by byla spolupráce Domu dětí a mládeže, NZDM Futra a Maják a dalších, případně zřízení funkce koordinátora volnočasových aktivit ve městě Orlová.
- **Podpora komunitní práce** - cílem komunitní práce je rozvíjet komunitu prostřednictvím různorodé participace a spolurozhodování při řešení komunitních témat, zároveň podporovat porozumění mezi členy komunity. V tomto směru komunitní práce motivuje a povzbuzuje k hledání kompromisu, což vede k rozvoji komunity. Naším cílem bude podpora komunitní práce v rámci projektů, ale rovněž společenství, jako je např. „Křesťanská misie“, která v našem městě, a především ve vyloučených lokalitách, působí.

- **Potřeba neustálého vzdělávání sociálních pracovníků v oblastech aktuálních problematických témat** (např. dluhové poradenství, práce se závislými osobami atd.)

Podpora mezioborové spolupráce pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina

- Sociální pracovníci v rámci své činnosti řeší ohrožení dětí na zdraví a životě z důvodu závislosti rodičů, zejména alkoholové a drogové. Děti jsou umisťovány do náhradního prostředí a jejich návrat vyžaduje intenzivní spolupráci napříč odborníky. Jedním z opatření bude **nastavení pravidelné spolupráce** pracovníků OSPOD a zástupců dotčených organizací.
- V plánovacím období 2019-2021 se osvědčilo pořádání **workshopů** k řešení aktuálních otázek pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina, s ohledem na pandemii nebylo možné pořádat workshopy každoročně, jak bylo plánováno, proto je opatření navrženo také do plánovacího období 2022-2024.

Rodina je základní, velmi důležitou jednotkou sociálního společenství a děti budou jednou tvořit naši společnou budoucnost, a proto se pracovní skupina Děti, mládež a rodina při tvorbě cílů a opatření Střednědobého plánu 2022 – 2024 snažila zaměřit na oblasti a aktivity, jejichž podpora a zviditelnění by do budoucna mohla přispět ke zkvalitnění života rodin, mládeže a dětí v našem městě.

Za pracovní skupinu Děti, mládež a rodina
Mgr. Nina Kvaková, vedoucí pracovní skupiny

Název cíle:	3. 1 Podpora dostupnosti a udržitelnosti sociálních služeb pro děti, mládež a rodinu
Krátký popis cíle:	Cílem je dostupnost sociálních služeb pro děti, mládež a rodinu, které mají jak preventivní charakter (eliminace patologických jevů a chování), tak slouží cílové skupině ke zkvalitnění života ve městě Orlová
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udržitelnost SOCIÁLNÍ ASISTENCE Karviná, Orlová ➤ Udržitelnost NZDM FUTRA pro děti a mládež 12 do 24 let terénní formou a udržitelnost NZDM Maják ambulanti formou ➤ Rozšíření Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Maják o terénní formu

Název opatření:	Udržitelnost, SOCIÁLNÍ ASISTENCE Karviná, Orlová
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou poskytovány terénní formou. Služba je určena rodinám s dětmi, u kterých je ohrožen vývoj v důsledku dlouhodobé krizové sociální situace, již rodiče nedokážou sami bez pomoci překonat. V současné době tato sociální služba Slezské diakonie působí ve městě Orlová již několik let. Pomáhá v rodinách s dětmi překonat jejich problémy. Zejména dopady zadlužení, ohrožení rodiny ztrátou bydlení, výchovné problémy s dětmi, lékařskou péčí a posiluje rovněž velmi dobře rodičovské kompetence. Důležitá je také intenzivní spolupráce s OSPOD, a to především v oblasti zlepšování školního prospěchu dětí, minimalizace záškoláctví, řešení výchovných problémů a to tak, aby děti nadále mohly vyrůstat ve vlastní rodině.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	Poskytování sociální služby ve stávajícím rozsahu Prohloubení spolupráce mezi dotčenými sociálními službami ve městě Orlová
Časový harmonogram:	2022-2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	cca 217 tis./rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, město Orlová
Realizátoři a partneři:	Slezská diakonie, město Orlová

Předpokládané výstupy:	Dostupná služba Sociální asistence pro občany města Orlová (2 úvazky pracovníků v přímé péči, předpokládaný počet rodin 20)
-------------------------------	---

Název opatření:	Udržitelnost NZDM FUTRA terénní formou Udržitelnost NZDM Maják ambulanti formou
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Terénní forma NZDM Futra již od začátku svého fungování mapuje práci s mládeží po celém území města Orlové. Terénní práce se převážně zaměřuje na lokalitu 5. etapa, kde není žádná sociální služba ani navazující aktivita pro výše uvedenou cílovou skupinu. Terénní pracovník pravidelně dochází do uvedených lokalit, kde je v kontaktu s dětmi a mládeží ve svém přirozeném prostředí. Služba NZDM Maják byla od začátku poskytována, kdy reagovala na identifikovanou absenci jakékoliv služby pro cílovou skupinu dětí od 6 do 12 let v dané lokalitě, plně využívaná. Na základě mapování potřeb a monitorování využívání výše uvedených služeb jsou obě zjevně potřebné i pro následující plánovací období.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<p>Poskytování terénní formy v lokalitě – 5. a 4. etapa</p> <p>Poskytování ambulanti formy NZDM Maják</p>
Časový harmonogram:	2022 - 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	<p>400 000,00 Kč/ rok NZDM Futra</p> <p>1 320 000/ rok NZDM Maják</p>
Předpokládané finanční zdroje:	<p>80 000 Kč Město Orlová, 320 000 Kč MSK (z kap. 313 MPSV)/rok</p> <p>300 000 Město Orlová, 1 020 000 Kč MSK (z kap. 313 MPSV)/rok</p>
Realizátoři a partneři:	Město Orlová Moravskoslezský Kraj Futra z.s.
Předpokládané výstupy:	<p>Poskytování služeb NZDM Futra terénní formou a NZDM Maják ambulanti formou.</p> <p>Okamžitá kapacita pro každou je 15 osob.</p>

Název opatření:	Rozšíření NZDM Maják o terénní formu
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Služba NZDM Maják byla od začátku poskytování, kdy reagovala na identifikovanou absenci jakékoliv služby pro cílovou skupinu dětí od 6 do 12 let v dané lokalitě, plně využívaná. <p>Rozšíření poskytování sociální služby o terénní formu reaguje na aktuální potřeby identifikované v sociálně vyloučené lokalitě a je vhodným nástrojem pro práci s danou cílovou skupinou v městské části Orlová Poruba.</p>
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Personální posílení – 1,0 úvazku Poskytování terénní formy NZDM v Orlové – Porubě
Časový harmonogram:	<p>2022 Personální navýšení o 1,0 úvazku</p> <p>2022-2024 Poskytování terénní sociální služby</p>
Předpokládaná výše finančních nákladů pro město Orlová:	100 000,00 Kč/rok
Realizátoři a partneři:	Město Orlová Moravskoslezský Kraj Futra z.s.
Předpokládané výstupy:	Rozšíření NZDM Maják o terénní formou poskytovanou s okamžitou kapacitou 15 osob.

Název cíle:	3. 2 Podpora souvisejících aktivit pro cílovou skupinu Děti, mládež a rodina
Krátký popis cíle:	Cílem je dostupnost a udržitelnost služeb, které nejsou v režimu sociálních služeb, ale mají zásadní význam pro fungování rodin i jednotlivců
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora poradenských zařízení pro děti a mládež s výchovnými problémy ➤ Podpora dobrovolnictví

Název opatření:	Podpora poradenských zařízení pro děti a mládež s výchovnými problémy
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná se o preventivní zařízení nabízející komplexní pomoc dětem a rodičům, kteří se potýkají s výchovnými problémy. Zařízení se věnuje širokému spektru především výchovných potíží v raném stadiu jejich rozvoje. Aktuálně funguje dočasná pobočka Střediska výchovné péče na půdě Odboru sociálního a zdravotního. Kapacita této pobočky je nedostatečná.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Vytipování vhodných prostor v KC Maják • Přesun pobočky SVP do KC Maják
Časový harmonogram:	2022-2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	Do 10 000 Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová, zřizovatel, MŠMT
Realizátoři a partneři:	Město Orlová, Středisko výchovné péče Ostrava
Předpokládané výstupy:	Fungující pobočka SVP v budově KC Maják

Název opatření:	Podpora dobrovolnictví
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Cílem je pozitivně ovlivňovat životní styl a vnímání priorit dětí či dospívající mládeže v nízkoprahovém zařízení Futra ve městě Orlová za pomoci ADRA dobrovolníků. Dobrovolníci jsou pro tyto děti a mládež vzorem, kamarádem a vrstevníkem, který jim dobrovolně a zadarmo pomáhá s vyplněním volnočasových aktivit, přípravou do školy a celkově je účelně podporuje a motivuje k aktivnímu a zodpovědnému přístupu k životu.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • ADRA školení • Náborové plakáty • Oslovování místních škol pro spolupráci • Článek v orlovském zpravodaji
Časový harmonogram:	2022-2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	Do 10 000 Kč /rok
Předpokládané finanční zdroje:	Adra, Město Orlová
Realizátoři a partneři:	Město Orlová, ADRA, NZDM Futra
Předpokládané výstupy:	Získání nových dobrovolníků

Název cíle:	3. 3 Podpora mezioborové spolupráce ve správní obvodu obce s rozšířenou působností Orlová
Krátký popis cíle:	Cílem je reagovat na potřeby cílové skupiny na území města a zapojování dotčených subjektů, institucí a potenciálních partnerů na místní úrovni s možností vzdělávání nebo řešení relevantních témat, otázek, případně konkrétních krizových situací spojených s cílovou skupinou Děti, mládež a rodina.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj spolupráce odborníků v rámci práce s rodinami, bojujícími s problémem závislosti ➤ Rozvoj mezioborové spolupráce

Název opatření:	Rozvoj spolupráce odborníků v rámci práce s rodinami, bojujícími s problémem závislosti
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Závislost rodičů, zejména alkoholová a drogová, vede k ohrožení dětí na zdraví a životě. Děti poté musí být umístěny do náhradního prostředí. Aby došlo k úspěšnému návratu dětí zpět do rodiny, je potřeba intenzivní spolupráce napříč odborníky – OSPOD, Centrum drogové pomoci, Modrý kříž atd.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavení a rozvoj spolupráce • Pravidelné setkávání relevantních subjektů a odborníků
Časový harmonogram:	2022-2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	v rámci mzdových nákladů
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová
Realizátoři a partneři:	OSPOD
Předpokládané výstupy:	Zrealizované setkání relevantních subjektů minimálně 1x ročně, zápis ze setkání.

Název opatření:	Rozvoj mezioborové spolupráce pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Pro úspěšné řešení aktuálních problémů týkajících se cílové skupiny děti, mládež a rodina je nutná spolupráce a společná diskuze napříč spektrem odborníků.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • 1 x ročně organizace workshopu k řešení aktuálních otázek a témat pro cílovou skupinu děti, mládež a rodina <ul style="list-style-type: none"> - zajištění prostor k diskusi pro cca 30 osob - zajištění facilitátora setkání - pozvání relevantních účastníků (zástupců vedení města a radních, zástupců organizací spolupracujících s danou cílovou skupinou na území obce, atd. dle aktuálních potřeb) - případné přizvání odborníka na danou problematiku
Časový harmonogram:	2022 – workshop týkající se zahájení spolupráce odborníků a institucí zabývajících se přípravou mládeže na samostatný život 2023 – dle aktuálních potřeb 2024 - dle aktuálních potřeb
Předpokládaná výše finančních nákladů:	<ul style="list-style-type: none"> • Prostory – bezplatné zapůjčení dle Zásad pro řízení příspěvkových organizací • Dohoda pro facilitátora do 3 000 Kč • Občerstvení pro 30 osob cca 3000 Kč (cca 100Kč/osoba) • Organizační zajištění v rámci stávajících personálních nákladů koordinátora sociálních služeb <p>Pozn. V případě vyhlášených výzev k dané problematice je možné zorganizovat výjezdní zasedání mimo obec</p>
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová, dotační tituly
Realizátoři a partneři:	OSPOD, Úřad práce, NZDM Futra a další
Předpokládané výstupy:	1x ročně workshop k řešení aktuálních témat, mapování a monitoring aktuálních potřeb cílové skupiny děti, mládež a rodina. Výstupy této aktivity se mohou stát podkladem pro aktualizaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb 2022-24, popř. pro tvorbu návazného dokumentu.

4. 4. Pracovní skupina Občané v přechodné krizi

Členové pracovní skupiny Občané v přechodné krizi jsou zástupci těchto organizací:	
Bc. Pavlína Tomanová	Vedoucí pracovní skupiny (odbor sociální a zdravotní)
Odbor sociální a zdravotní, oddělení sociální práce	4 zástupci
Odbor sociální a zdravotní, OSPOD	1 zástupce
Slezská diakonie, Azylový dům HANNAH	1 zástupce
Terénní programy	3 zástupci
Městská policie Orlová	1 zástupce
Policie České republiky Orlová	1 zástupce
Slezská diakonie, SOCIÁLNÍ ASISTENCE	1 zástupce
Český červený kříž Karviná	1 zástupce
Modrý kříž v ČR	1 zástupce
Spolek PORTAVITA	1 zástupce

Cílovou skupinou pracovní skupiny Občané v přechodné krizi jsou osoby ohrožené sociálním vyloučením, což je skupina velmi různorodá, kdy lze definovat z této skupiny několik podskupin, které se mohou navzájem prolínat. Jedná se především o osoby bez přístřeší a v krizi, osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto životem ohroženy, pachatelé trestné činnosti, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. Jedná se o muže i ženy různých věkových kategorií, v různých specifických situacích. Jejich problémy se často nedotýkají pouze jich samotných, ale zasahují celé rodiny.

Sociální vyloučení přináší zvýšené riziko kriminality, možné šíření nemoci, závislost na sociálních dávkách. Mnozí z těchto občanů žijících na ulici se potýkají se spoustou zdravotních potíží. Mají velice nízké právní vědomí, nejsou schopni porozumět svým právům a povinnostem. Vlivem dosavadního života jsou deprivovaní, rezignovaní. Hodnoty, postoje, vzorce chování těchto osob jsou generačně přenášeny z rodičů na děti.

Potřeby těchto osob jsou zaměřeny na základní fyziologické potřeby, bydlení, hygienu, potraviny, ošacení. Sociální služby pro výše uvedené cílové skupiny jsou zejména službami sociální intervence, které v sobě zahrnují činnosti preventivního charakteru, činnosti poskytující okamžitou pomoc v krizových situacích a při znovuzачlenění klientů do společnosti. V rámci poskytování sociálních služeb spolupracujeme především s Českým červeným křížem, s Úřady práce, s Domy na půli cesty, s Městskou policií, s Policií ČR, s poskytovateli ubytování, s Modrým křížem, s terénními pracovníky Sociálních služeb města Orlové, p. o., s nemocnicemi v Orlové a Karviné, léčebnou dlouhodobě nemocných, s psychiatrickým oddělením Nemocnice v Havířově, s Probační a mediační službou a různými jinými službami.

V lokalitě Orlová-Poruba působí asistenti prevence kriminality, kteří jsou při řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách nepostradatelnými.

Pracovní skupina se zaměřuje rovněž na potřeby romské národnostní menšiny. V posledních letech město Orlová nezaznamenává potřebu romských rodin rozvíjet tradiční romskou kulturu a s potřebami romské menšiny se setkáváme v kontextu potřeb osob ohrožených sociálním vyloučením. Tato skupina dlouhodobě nezaznamenává mezi sebou uznávanou autoritu, která by byla nápomocná při řešení jejich problémů a potřeb v komunitě, proto se město Orlová zapojilo do projektu MSK – Program na podporu komunitní práce. Komunitní práce je metodou participativního přístupu řešení společně definovaných problémů v místech, kde lidé žijí. V sociálně vyloučené lokalitě Orlová-Poruba se v rámci komunitní práce podařilo zajistit nové herní prvky na ulici Spojenců, vybudovat nový retardér nebo zrealizovat společné taneční a sportovní aktivity. Velké téma však zůstávají sousedské vztahy, primárně mezi českou majoritou a romskou minoritou.

V sociálně vyloučené lokalitě Orlová-Poruba od roku 2012 funguje Komunitní centrum Maják. Provozovatelem komunitního centra je Město Orlová. Zřízení Komunitního centra bylo realizováno z Integrovaného operačního programu (dotace EU) a do konce roku 2022 je město Orlová povinno zajistit dodržování podmínek v souladu se stanovenou výzvou (poskytování sociálních služeb a vybraných druhů činností pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit).

Komunitní centrum Maják funguje v souladu s udržitelností projektu reg.č. CZ 1.06./3.1.00/03.07581

V Komunitním centru Maják je zázemí pro 4 registrované sociální služby

- Terénní programy
- Odborné sociální poradenství a Služby následné péče pro osoby závislé
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež 6-12 let

Od roku 2021 zde poskytuje organizace Člověk v tísni bezplatné dluhové poradenství.

Komunitní centrum Maják nabízí další možnosti využívání dle provozního řádu, například:

- Volnočasové aktivity pro děti (sportovní, taneční, výtvarné)
- Aktivity organizované z projektu Komunitní práce
- Aktivity organizované Ústavem národního zdraví - „Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením“
- Různé – vzdělávání, bohoslužby a aktivity pro romské děti z Křesťanské misie, jednání osadního výboru, vzdělávací aktivity a podobně.

Závěr ze zjišťování potřeb pracovní skupiny Občané v přechodné krizi

Zjištěné potřeby pro cílovou skupinu občané v přechodné krizi byly rozděleny do několika oblastí podpory, z některých byly dále vydefinovány cíle a opatření.

Podpora dostupnosti a udržitelnosti sociálních služeb pro osoby v přechodné krizi

Oblast této podpory vychází z mapování potřeb osob ohrožených sociálním vyloučením.

- Klade důraz na **udržitelnost sociálních služeb**, které jsou v síti sociálních služeb ve městě Orlová (SSMO, p.o. - terénní programy, Slezská diakonie - azylový dům HANNAH) nebo se jedná o sociální služby, kterým byla deklarována potřebnost na další plánovací období 2022-2024 a jsou zapracovány do opatření (Modrý kříž v ČR – odborné poradenství a služby následné péče).
- Podporovat **dostupnost sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením**, přičemž odbor sociální a zdravotní v plánovacím období 2013-2015 a 2016-2018 opakovaně definoval opatření na rozvoj pobytových služeb pro osoby bez přístřeší (noclehárna, azylový dům). Pro finanční náročnost a absenci vhodného prostoru tato opatření nebyla realizována a odboru sociálnímu a zdravotnímu se zatím daří umísťovat orlovské občany bez přístřeší do městské ubytovny, případně do okolních měst s finanční podporou v rámci neinvestičních dotací. Stává se, že klient oddělení sociální práce odmítne ubytovací zařízení mimo Orlovou z důvodu navázaných vztahů ve městě Orlová (raději volí život na ulici v bezdomovecké komunitě) nebo mezi osobami bez přístřeší jsou i takoví, kteří zcela odmítají jakoukoliv pomoc a preferují život o samotě.
Dále odbor sociální a zdravotní má každoročně pro zimní období vytipovány prostory pro tzv. teplou židli. Tuto situaci bez pobytového zařízení nebudeme moci zvládnout v případě, že bude docházet k nárůstu počtu osob bez přístřeší. Pracovní skupina Občané v přechodné krizi do jednoho z opatření zapracovala diskusi k problematice bezdomovectví společným setkáním dotčených subjektů u kulatého stolu.
- Další potřebou, se kterou se stále častěji v obcích setkáváme, je **absence pobytových zařízení pro osoby se zhoršeným zdravotním stavem** se sníženou psychickou nebo fyzickou soběstačností z důvodu závislosti na návykových látkách, chronického duševního onemocnění a minimálními příjmy (dávky hmotné nouze). Na tuto potřebu však nelze reagovat na obecní úrovni, ale v rámci spojení s dalšími obcemi, případně na úrovni kraje.

Podpora dostupnosti a udržitelnosti navazujících služeb pro osoby v přechodné krizi

- V minulém plánovacím období vzniklo na území města Orlová, z důvodu absence pobytových služeb, Středisko osobní hygieny a ošetrovatelské péče

(SOHOP) Českého červeného kříže (dále jen ČČK), kde mají osoby bez domova možnost provést osobní hygienu, vyprat si prádlo a za poplatek si uvařit čaj, kávu nebo teplou polévku. Sociální pracovníci provádějí v SOHOP pravidelné návštěvy, v rámci kterých je poskytováno odborné poradenství. Služba mimo režim sociální služby je pravidelně využívána. Pro plánovací období 2022-2024 podporujeme udržitelnost této navazující služby.

- Další potřebou, která vzešla na základě zjišťování potřeb, je podpora mladých dospělých osob z náhradní rodinné nebo ústavní péče v oblasti samostatného bydlení. Potřeba byla rozpracována do opatření se zapojením se do projektu společnosti Heimstaden „ S námi domů“ a rozšířením o 1-2 tzv. sociální (startovací byty) z majetku města Orlová.
- Další potřebou je zajištění krizového dočasného bydlení pro rodiny s dětmi při náhlé ztrátě bydlení a naplněné kapacitě azylového domu. Potřeba byla rozpracována do opatření.

Podpora mezioborové spolupráce pro cílovou skupinu občané v přechodné krizi

- V plánovacím období 2019-2021 se nám osvědčilo pořádání **workshopů** k řešení aktuálních otázek pro cílovou skupinu občané v přechodné krizi. S ohledem na pandemii nebylo možné pořádat workshopy každoročně, jak bylo plánováno, proto je opatření navrženo také do plánovacího období 2022-2024.
- Další potřebou, která byla zjištěna, je sdílení dobré praxe s okolními obcemi v rámci sociálních služeb i navazujících aktivit. Potřeba byla zapracována do opatření.

Za pracovní skupinu Občané v přechodné krizi
Bc. Pavlína Tomanová

Název cíle:	4. 1 Rozvoj a udržitelnost sociálních služeb pro osoby v přechodné krizi
Krátký popis cíle:	Cílem je dostupnost sociálních služeb, které mohou reagovat na nepříznivou sociální situaci osob, které jsou z různých důvodů ohroženy sociálním vyloučením nebo jsou ohroženy na zdraví a nacházejí se v situaci, kterou nemohou nebo neumějí řešit vlastními silami.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udržitelnost sociálních služeb Modrý kříž a služby následné péče ➤ Spolupráce měst a obcí k problematice osob se sníženou soběstačností a minimálními příjmy

Název opatření:	Udržitelnost sociálních služeb Modrého kříže v ČR: Odborné sociální poradenství a služby následné péče
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Poradna Modrého kříže v ČR rozšířila nabídku sociálních služeb ve městě Orlová od 2.1. 2020. Prostřednictvím poskytování dvou sociálních služeb – odborného sociálního poradenství a služeb následné péče – pomáhá klientům, kteří chtějí změnit svůj život ovlivňovaný alkoholem, jinou návykovou látkou nebo hazardním hráčstvím, a to ve smyslu zkvalitnění zdravotního a psychického stavu, vztahů, sociální stability apod. Sekundárně má pak tato změna pozitivní vliv na život v komunitě – cílem je zmírnění dopadu sociálního vyloučení a integrace osob ohrožených závislostí.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	Poskytování služeb Odborného sociálního poradenství a Služeb následné péče.
Časový harmonogram:	2022 - 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	450.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová, MPSV, MSK
Realizátoři a partneři:	Poskytovatel sociálních služeb – Modrý kříž Město Orlová
Předpokládané výstupy:	Poskytování adiktologických služeb pro osoby závislé, jejich rodinné příslušníky a osoby blízké.

Název opatření	Spolupráce měst a obcí k problematice osob se sníženou soběstačností a minimálními příjmy
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Vyvolat setkání a diskuzi se zástupci sociálních odborů obcí Karviná, Havířov, Bohumín, Petřvald, příp. dalších menších obcí k problematice potřeby sociální služby pro občany se sníženou soběstačností a minimálními příjmy, pro osoby bez přístřeší, kteří mají sníženou fyzickou nebo psychickou soběstačnost z důvodu závislosti na návykových látkách, chronického duševního onemocnění, různých typů demencí a potřebují pomoc vč. doprovodné sociální práce, příp. sociální rehabilitace.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Vyvolat jednání s obcemi k výše uvedenému tématu • Na základě zpracovaných závěrů případně vstoupit do jednání s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje o možnostech řešení této problematiky
Časový harmonogram:	<ul style="list-style-type: none"> • 2022 – termín jednání zástupců obcí • 2022 - 2023 – jednání s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje
Předpokládaná výše finančních nákladů:	Administrativní náklady, občerstvení na akci
Předpokládané finanční zdroje:	Z rozpočtu města
Realizátoři a partneři:	Městský úřad Orlová, Magistrát města Karviné, Havířova, Městský úřad Bohumín, Městský úřad Petřvald a další příp. obce
Předpokládané výstupy:	Zmapování možností vzniku zařízení poskytující pobytové sociální služby pro výše uvedenou cílovou skupinu.

Název cíle:	4. 2 Rozvoj a udržitelnost navazujících služeb pro osoby v přechodné krizi
Krátký popis cíle:	Cílem je dostupnost a udržitelnost služeb, které nejsou v režimu sociálních služeb, ale uspokojují některé základní životní potřeby, jako jsou hygiena a bydlení u osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udržitelnost střediska osobní hygieny a ošetřovatelské péče (SOHOP ČČK) ➤ Podpora mladých dospělých osob z náhradní rodinné nebo ústavní péče ➤ Podpora krizového bydlení pro rodiny s dětmi

Název opatření:	Udržitelnost střediska osobní hygieny a ošetřovatelské péče (SOHOP ČČK)
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Zachování střediska osobní hygienické péče a ošetřovatelské péče
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračovat ve fungování střediska osobní hygieny a ošetřovatelské péče • Rozšířit poskytování ošetřovatelské péče o péči v terénu
Časový harmonogram:	2022 - 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	150.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová
Realizátoři a partneři:	Město Orlová Český červený kříž Karviná
Předpokládané výstupy:	Fungování střediska osobní hygieny a ošetřovatelské péče s ošetřováním klientů v terénu

Název opatření:	Podpora mladých dospělých osob z náhradní rodinné nebo ústavní péče
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Zajistit možnost samostatného bydlení pro mladé dospělé po ukončení ústavní výchovy a náhradní rodinné péče.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Navázat spolupráci se společností Heimstaden v rámci projektu „S námi domů“ a jednat o poskytnutí 2 – 3 bytových jednotek pro tuto skupinu občanů. Vyčlenit 1 – 2 byty tzv. startovací byty z majetku města Orlové
Časový harmonogram:	2022 - 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	v rámci mzdových nákladů
Realizátoři a partneři:	Město Orlová Heimstaden
Předpokládané výstupy:	Dostupná síť startovacích bytů pro výše uvedenou cílovou skupinu.

Název opatření:	Podpora krizového bydlení pro rodiny s dětmi
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Navázání spolupráce se společností Heimstaden v rámci poskytování krizového bydlení pro rodiny s dětmi.
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> Vyvolat jednání s managementem společností Heimstaden k podpoře krizového bydlení pro rodiny s dětmi na území města Orlové. Poskytnutí bytů pro rodiny s dětmi, které se ocitly v tíživé bytové situaci, kterou nejsou schopny sami řešit.
Časový harmonogram:	2022- 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	v rámci mzdových nákladů
Realizátoři a partneři:	Město Orlová – Odbor sociální a zdravotní Heimstaden
Předpokládané výstupy:	Dostupná síť krizového bydlení pro výše uvedenou cílovou skupinu. (1-2 byty)

Název cíle:	4. 3 Podpora mezioborové spolupráce ve správní obvodu obce s rozšířenou působností Orlová
Krátký popis cíle:	Cílem je reagovat na potřeby cílové skupiny na území města a zapojování dotčených subjektů, institucí a potenciálních partnerů na místní úrovni s možností vzdělávání nebo řešení relevantních témat, otázek, případně konkrétních krizových situací spojených s cílovou skupinou Občanů v přechodné krizi.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Workshopy ➤ Návštěva sociálních nebo souvisejících služeb pro osoby v nepříznivé sociální situaci v okolních obcích

Název opatření:	Workshopy
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • 1 x ročně organizace workshopu k řešení aktuálních otázek a témat pro cílovou skupinu občanů v přechodné krizi • zajištění prostor k diskusi pro cca 30 osob • zajištění facilitátora setkání • pozvání relevantních účastníků (zástupců vedení města a radních, zástupců organizací spolupracujících s danou cílovou skupinou na území obce, atd. dle aktuálních potřeb) • případné přizvání odborníka na danou problematiku • trvání workshopu cca 4 – 6 hodin
Aktivity vedoucí k realizaci opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovit termín workshopu • Pozvat zainteresované subjekty
Časový harmonogram:	2022 – workshop k problematice osob bez přístřeší 2023 – workshop k aktuálním tématům 2024 – workshop k aktuální tématům
Předpokládaná výše finančních nákladů:	Prostory – bezplatné zapůjčení dle Zásad pro řízení příspěvkových organizací Dohoda pro facilitátora do 3.000,- Kč Občerstvení pro 30 osob cca 3.000,- Kč Pozn. V případě vyhlášení výzev k dané problematice je možné zorganizovat výjezdní zasedání mimo obec
Předpokládané finanční zdroje:	Město Orlová, dotační tituly
Realizátoři a partneři:	OSZ, zástupci sociálních služeb pro cílovou skupinu občané v přechodné krizi, uživatelé, Městská policie, Úřad práce, zástupci města, členové pracovní skupiny
Předpokládané výstupy:	Vyřešení konkrétní situace, řešení aktuálního tématu prostřednictvím workshopu.

Název opatření:	Návštěva sociálních nebo souvisejících služeb pro osoby v nepříznivé sociální situaci v okolních obcích
Popis opatření:	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci informovanosti a předání si zkušeností, zrealizovat návštěvy např. Armády spásy v Havířově, Bethelu v Karviné, Charity v Bohumíně za účelem rozšíření spolupráce pro osoby v nepříznivé sociální situaci.
Aktivita vedoucí k realizaci opatření:	Dohodnout termíny s výše zmíněnými subjekty a zrealizovat tato setkání.
Časový harmonogram:	2022 - 2024
Předpokládaná výše finančních nákladů:	V rámci mzdových nákladů
Realizátoři a partneři:	Město Orlová, Armáda spásy Havířov, Bethel Karviná, Charita Bohumín
Předpokládané výstupy:	Vzájemná spolupráce, informovanost napříč sociálními službami

4. 5. Obce ve správním obvodu Orlová

Město Petřvald

Město Petřvald je obcí I. typu, spadá pod ORP Orlová. Rozkládá se na hlavním tahu mezi městy Ostrava a Orlová, je zde zástavba rodinných domků, bytových domů i starých hornických kolonií.

K 01. 01. 2021 žilo na území města 7336 obyvatel, z toho cca 1390 osob bylo starší 65 let.

Na území našeho města mají sídlo tři poskytovatelé sociálních služeb: Domov Březiny, p. o. Petřvald, se sídlem Rychvaldská čp. 531, Benjamín, p. o. Petřvald, se sídlem Modrá 1705 a město Petřvald, se sídlem náměstí Gen. Vicherka čp. 2511. U prvních dvou jmenovaných poskytovatelů je zřizovatelem Krajský úřad Moravskoslezského kraje, město Petřvald je zřizovatelem pečovatelské služby, kterou na svém území poskytuje od roku 1991.

Domov Březiny poskytuje pobytové sociální služby ve dvou zařízeních – v Domově pro seniory a v Domově se zvláštním režimem. Domov pro seniory je určen osobám starším 65 let, které vzhledem ke svému zdravotnímu stavu potřebují pravidelnou pomoc a podporu přizpůsobenou jejich individuálním potřebám. Domov se zvláštním režimem je určen uživatelům ve věku od 55 let, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu onemocnění demence stařecké, Alzheimerovy, vaskulární, smíšené nebo jiného typu. Domov Březiny připravuje transformaci pobytových služeb. Některé pavilony budou demolovány a nahrazeny novými. Po ukončení transformace nebude služba Domov pro seniory v Domově Březiny poskytována. Z důvodu očekávané transformace se již cca 2 roky nepřijímají do tohoto zařízení noví klienti.

Benjamín, p. o. Petřvald poskytuje pobytové sociální služby ve dvou zařízeních: v Domově se zvláštním režimem a v Domově pro osoby zdravotně postižené. Poskytuje sociální služby dospělým lidem se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním a kombinovaným postižením a poruchami autistického spektra do 64 let věku. DOZP má středisko rovněž ve městě Karviná a Havířov. Zařízení Benjamín již prošlo transformací.

Město Petřvald je zřizovatelem pečovatelské služby, kterou provozuje od 01. 02. 1991. Pečovatelská služba poskytuje pomoc a podporu seniorům-osobám starším 65 let, které ji potřebují, osobám se zdravotním postižením, osobám s tělesným postižením od 27 let věku a rodinám, kterým se současně narodilo 3 a více dětí. Pečovatelská služba je službou terénní, je poskytována v domácnostech osob nebo v zařízení pečovatelské služby, což je autoprovaz na rozvážku obědů, prádelna, sušárna s mandlem v domě s pečovatelskou službou. Zde mají pečovatelky rovněž svoje zázemí a vybavení k řádnému poskytování úkonů pečovatelské služby. Pečovatelská služba poskytuje ročně své úkony 85-90 občanům, kteří žijí na katastru města. V plánu rozvoje služby je dlouhodobým cílem rozšíření pracovní doby pečovatelek v případě, že bude o to ze strany uživatelů zájem.

Z požadavků občanů vyplývá, že v posledním období je zvýšená poptávka především po úkonu pečovatelské služby provádění osobní hygieny. Rovněž jsou z řad občanů dotazy na služby osobní asistence, které se zatím podařily řešit pomocí spolupráce rodiny, případně sousedskou výpomocí. Do budoucna bude třeba tuto službu zaregistrovat, případně pokud by

byla zřízena ve městě Orlová, požádáme, aby měla v rámci ORP Orlová působnost i v našem městě.

Město Petřvald provozuje již zmíněný Dům s pečovatelskou službou na ulici Ráčkova, který má ve 4 objektech čp. 1734, 1735, 1737 a 1738 celkem 78 bytů včetně bezbariérových pro seniory a invalidní osoby.

Provozuje rovněž budovu Klubu důchodců, který je na ulici v Rychvaldská čp. 170 oblasti Březin a kde se scházelo v době předcovidové cca 50 osob měsíčně při společenských akcích. Kulturní vyžití v Petřvaldě je zajišťováno pro seniory ve zdejší knihovně, ve Středisku kulturních služeb a v Domku, což je středisko volného času určené pro všechny generace.

Město Petřvald podporuje postupnou obnovu mobiliáře v klubu důchodců a udržovací práce na budově klubu.

Město Petřvald poskytuje svým občanům starším 70 let proplácení celoroční jízdenky ODIS v ceně 850,-Kč /za rok určené k přepravě osob v rámci hromadnou dopravou.

Na katastru města na ulici Ráčkova v objektu čp. 1740 poblíž DPS se nachází soukromá ubytovna s 32 pokoji, v budově je v přízemí 8 bytových jednotek určených osobám se sníženou soběstačností-seniorům a osobám tělesně a zdravotně postiženým, zde vykonává služby osobní asistence RAMONA senior, o. p. s. se sídlem Smrková 561, Havířov.

Od 01. 01. 2021 zajíždí na území města Petřvald Taxík-Maxík, který je určen pro seniory starší 65 let nebo osoby s průkazem ZTP či ZTP/P na přepravu do zdravotnických zařízení, k lékařům, do lékáren, na úřady, do sídla České pošty a na hřbitovy na území správního obvodu Orlová.

Za svými klienty do Petřvaldu jezdí rovněž další služby, např. SOS domácí péče a mobilní hospice Strom života a Ondrášek.

Za město Petřvald
Bc. Ivana Rajdusová
referent správního odboru

Obec Doubrava

Obec Doubrava patří do spádové oblasti ORP Orlová, se kterou spolupracujeme v oblasti zajišťování sociálních služeb. V současnosti má obec 1223 občanů, u třech občanů s omezenou svéprávností je obec ustanovena opatrovníkem.

V obci zaznamenáváme potřeby občanů v oblasti sociálních služeb. V jednotlivých případech se na nás obracejí s požadavky na zajištění terénní služby pomáhající s domácí péčí o seniory. Přehled o poskytovaných sociálních službách v ORP Orlová v oblasti ambulantní, terénní a pobytové služby máme k dispozici na webových stránkách obce. Bližší informace poskytujeme na OÚ. Přímo v obci dostupnost těchto služeb nemáme. Obec zajišťuje rozvoz obědů seniorům, které jsou připravovány ve školní jídelně mateřské školy. Obec rovněž spolupracuje se Slezskou diakonií Rút Karviná, která nám poskytuje služby v oblasti sociální rehabilitace pro opatrovance s duševním onemocněním. Obec má ve vlastnictví také malometrážní byty, ve kterých bydlí většinou senioři. Podařilo se nám v obci udržet provoz ordinace praktického lékaře. Pro zajištění lékařské péče u odborných lékařů v okolních městech si velice ceníme možnost zapojení obce se do služby senior taxi „Taxík Maxík“.

V Doubravě chybí terénní sociální služby. Potřebnost není v takové míře, že bychom provozovali samostatnou pečovatelskou službu. Přivítali bychom rozšíření kapacity terénních služeb v Orlové, které by mohly pokrýt případné potřeby občanů Doubravy.

Jako obecný opatrovník jsme se potýkali s velkými nesnáze při hledání vhodného sociálního zařízení k umístění opatrovanců do pobytové služby (podáno cca 20 žádostí v jednom případě), po roce byli umístěni v chráněném bydlení mimo okres Karviná. Navýšení kapacity těchto zařízení by rovněž bylo přínosem.

Dle demografického vývoje lze očekávat, že potřeby občanů v sociální oblasti budou v budoucnu narůstat a s tím i potřeba péče o nesoběstačné občany.

V závěru bych Vám chtěla poděkovat za spolupráci v oblasti zajišťování sociálních potřeb občanů.

Za obec Doubrava
Mgr. Dáša Murycová
starostka obce

6. Seznam použitých zkratek:

ČČK	Český červený kříž
DC Adra	Dobrovolnické centrum Adra
DKMO	Dům kultury města Orlová
KC	Komunitní centrum
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
KÚ MSK	Krajský úřad Moravskoslezského kraje
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NDZ	Nestátní denní zařízení
NSP	Nemocnice s poliklinikou
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
o. p. s.	Obecně prospěšná společnost
osz	Odbor sociální a zdravotní
OSPOD	Oddělení sociálně-právní ochrany dětí
p. o.	Příspěvková organizace
PS	Pracovní skupiny
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
SSMO	Sociální služby města Orlová
SVP	Středisko výchovné péče
z. s.	Zapsaný spolek
SOHOP	Středisko osobní hygieny a ošetrovatelské péče

